Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo Biblioteka

This weekly newspaper was mailed on Tuesday, September 12, 1995

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2376) 1995 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Pakelti Lietuvai sparnus

Lietuva 1990–taisiais ir Lietuva dabar? Ką apie tai galėtų kalbėti atsargūs ir nešališki vertintojai, pastabūs visų sudėtingų apraiškų teisėjai plačioje jau nepriklausomo gyvenimo aikštėje?

GAL iš tikrųjų to reikėtų, gal ne vienas jau pasiilgsta kitokio, ramesnio žvilgsnio, apstabdžius kone kasdieninius nuotaikų bei pergyvenimų antplūdžius ir įjungus nedažnai vartojamus skaitytuvus, apskaičiuojančius, kiek ir kas padaryta, kiek šnekėta, pataikyta ar pro šalį šauta ir, žinoma, per daug nesigilinant į asmenis, kad galima būtų tiksliau ir teisingiau skelbti bendrąją visų, ne atskirų grupių ar partijų, suvestinę. Mat kai tik paliečiami žmonės, ypač vadovaujantieji, sunku pabėgti nuo šališkumo. Šaltesniam susumavimui padaryti, nėra abejonės, trukdo dar ir tai, kad 50 metų trukusi sovietinė okupacija tautos organizme paliko gilias žaizdas, kurios gyja labai lėtai. Tą jaučia tauta, kalba ir rašo Lietuvos ir išeivijos spauda. Tai lyg ir sukelia prievoles tuoj pat, paskubomis apžvelgti tuos skaudžiuosius laikus, pergrupuoti žmones, perprasti įvykius bei aplinkybes, paieškoti kalčių ir kaltininkų, o kartais ir būto, ir nebūto. Ir tuo pernelyg įtemptai užsiimant, dargi tebesėdint senojo biurokratizmo siūbuojančioje valtyje, apsvaigsta galva, ir nepasiekiami horizontai iš naujo užsitraukia platėjančių liūnų miglomis. Pridėjus dar regimą ir visaip pajuntamą tikrovę – peštynes, sukčiavimus, plėšikavimus, vagystes, apgavystes, kyšininkavimus, išeikvojimus, bankrotus, moralinį nuosmukį – lengvai gali susidaryti (ir susidaro) vienašališkas įspūdis, kad nepriklausomoje Lietuvoje nedaug kas gero beliko.

TAI kurtinanti, į akis sminganti, nusivylimus kelianti kasdienybė, kuri juo toliau, juo labiau ima užgožti šviesesnę nepriklausomo gyvenimo pusę. Vis dėlto neskaitant didžiųjų renginių, tautą vienijančių ir dvasiškai pakeliančių, – visų kitų laimėjimų bei proveržių krašte ir užsieniuose, atskirų asmenų iškilesnių pasiekimų yra dar pakankamai ryškiai spindinčių žiburėlių. Yra dar iš tolo matomų asmenybių, pakilusių į aukštumas mokslo, meno bei aplamai kūrybos srityse ir gal mažiau pastebimų, bet lygia dalimi nuostabių žmonių, kurių paprastas ir įgimtas lietuviškas nuoširdumas, tiesus bei atviras požiūris lengvai prasiveržia pro šiuolaikinių madų, įpročių ar kartais ir nesąmoningo pamėgdžiojimo užtvaras. Tai mažai dar aptariama vertybė. Bet ji glūdi, ji stiprina tautą, vienu mostu ar kokiu pasiaukojimu atsveria šimtus neigiamų naujovių. Tai pajėgumas, kurį galima būtų kildinti iš šimtmečiais išsaugoto ir dar neišnykusio sodietiško būdo. Žvelgdami atgal ir atgal, matysime varganą buitį ir gerą kantrų žmogų, ieškantį ir surandantį niūriame gyvenime vis ką nors ir šviesesnio. Užtat šiandien įvairių negerovių apraizgyti Lietuvos sparnai, nėra abejonės, yra pajėgūs suplasnoti, kad tauta kiltų, o tada pasidarytų lengviau ir šviesiau. Klampojimas politiniuose ir tik ekonominiuose liūnuose, vienų kitus stūmimas į juos – tai ne Lietuvos ateitis. Kas šiandien negera ir smerktina, nereiškia, kad ir rytoj taip bus. Ramina ir poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiai: "Nėra žmogaus be Dievo, yra tik žmogus, ieškantis Dievo". Reikia tikėtis, kad ta linkme akivaizdžiau pasuks iš vergijos išsilaisvinusi tauta. Jau vien tik ieškojimas gali pakelti nuleistus sparnus. **Č.S.**

Vilniuje, Tilto gatvės pradžioje, stovi šia lenta paženklintas namas
Nuotr. D. Meliūno

Savaitė Lietuvoje

Nutrauktas tilto sprogdinimo tyrimas

BNS skelbia, jog Lietuvos generalinio prokuroro įstaiga nutraukė tyrimus dėl tilto susprogdinimo netoli Vilniaus 1994 m. lapkričio 6 d. Sprogimas sugriovė 60 tonų betoninę atramą ir 80 metrų geležinkelio bėgių. Atsakomybę prisiimė "Lenkų tautinio išsilaisvinimo judėjimas", kurio buvimu tyrinėtojai abejoja. Trys galimybės buvo nustatytos, 1. kad tiltą susprogdino buv. Vilniaus OMONO nariai, minėdami bolševikų revoliucijos 77-tas metines; 2. jog tai padarė radikaliosios dešinės nariai, norintys, kad būtų nutrauktos derybos su Rusija dėl karinių pervežimų per Lietuvą; 3. rusų specialūs daliniai norėjo įrodyti, kad pervežimai nesaugūs.

Užsienio žinių agentūros apie Lietuvą

Užsienio žinių agentūros rugpjūčio 15 d. paminėjo Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko darbus valdžioje per pastaruosius pustrečių metų. Agentūros pažymi, kad nepaisant Lietuvos prezidento pažadų, Lietuvoje vis nėra tvarkos. Cituodamos "Lietuvos ryto" dienraštį, agentūros rašo, jog sunku tikėtis ką nors naujo iš prezidento Brazausko valdžios iki jo kadencijos pabaigos. Kalbėdamas per Lietuvos valst. televiziją, prezidentas Brazauskas pasakė, kad Lietuvos valstybė tvirtėja ir ūkis sparčiai vystosi. Tarp nepaprastų Lietuvos gyvenimui įvykių jis paminėjo svetimos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos, narystę Europos taryboje, Baltijos kraštų bendradarbiavimo plėtotę, gerų kaimyninių santykių puoselėjimą su Rusija, Lenkija ir Gudija bei NATO (ŠAS) bendradarbiavimo taikos labui programą.

Lankėsi Indijos pareigūnas

"Lietuvos ryto" žiniomis, rugpjūčio 31 d. Indijos valstybės ministeris užsienio reikalams S. Kurshidas ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys Vilniuje pasirašė dvišalių pasitarimų protokolus. Spaudos konferencijoje Indijos ministeris teigė, kad jo vyriausybę labiausiai domina Klaipėdos uostas, kaip naujojo "šilko kelio", kuris eitų per Iraną ir Juodąją jūrą, dalis. Susitarta, kad į Lietuvą atvyks Indijos žinovai ištirti galimybes Klaipėdos uostą naudoti Indijos prekių persiuntimui. Jo manymu, Lietuva turi neišnaudotų gamybos pajėgumų, pirmiausia tekstilės ir maisto apdirbimo pramonės srityse.

Su Kurshidu buvo aptartas Lietuvos prezidento A. Brazausko, apsilankymas Indijoje gruodžio mėnesį ir ateinančiais metais Lietuvoje vyksiantis Indijos filmų festivalis.

Svečias iš Liuksemburgo

Rugsėjo 4-5 d.d. Lietuvoje lankėsi Liuksemburgo didžiosios hercogystės vicepremjeras Jacques Poos, praneša "Lietuvos rytas". Susitikime su juo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pareiškė, jog "Lietuva niekada nesutiks būti buferine valstybe tarp didžiųjų šalių blokų". J. Poos tvirtino, kad Lietuva gali tikėtis Liuksemburgo paramos stojant į Europos Sąjungą ir ŠAS (NATO) ir teigė: "Mes neleisime atsirasti jokioms "pilkosioms zonoms".

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys, suruošęs spaudos konferenciją su svečiu, pažymėjo, kad Lietuva ir Liuksemburgas galėtų bendradarbiauti plėtojant Lietuvos telekomunikacijos sistemą. **RSJ**

Kas valdo dabartinę Rusiją?

"The Ottawa Sun" žurnalisto Eric Margolio žvilgsnis į Rusijos valdančiuosius sluoksnius

Rusijos prezidento B. Jelcino sveikatai sunegalavus 1995 m. liepos mėnesį, staigiai prisiminė senieji "sovietiniai" laikai ir iškilo keblūs klausimai, liečiantys didžiausios pasaulyje valstybės vadovybę.

Buvo pranešta, kad B. Jelcinas turėjęs lengvą širdies smūgį, o spaudoje paskleista nuotrauka darbštaus prezidento, atsigaunančio ligoninėje. Pasirodo, kad "Itar-Tass" agentūra, turinti glaudžius ryšius su KGB ar net esanti dabartinės Rusijos saugumo tarnybos padaliniu, davė daugiau kaip metų senumo nuotrauką. Todėl prezidentas Jelcinas turėjo pasiaiškinti televizijoje, o pasaulyje atsinaujino spėliojimai apie tikrąją Rusijos vadovybę.

Žurnalistas Eric Margolis ("The Ottawa Sun", 1995.VII.24) rašo, kad Rusijoje valdžios struktūra nėra vertikali, kaip daugumoje valstybių. Joje veikia įvairaus dydžio, atskiri valdymo "ratai", kurie kartais susiduria, kartais jungiasi arba buriasi į grupes, o kartais atskyla vieni nuo kitų. Jis apibūdina pagrindinius šiuos "jėgos centrus".

Pirmutinis ratas esąs prezidentūra, būtent B. Jelcinas su savo palyda. Svarbiausias jų yra neaiškusis generolas A. Koržakovas, Kremliaus saugumo viršininkas ir jo dar tamsesnis padėjėjas generolas G. Rogozinas, vadinamas juoduoju Kremliaus magiku dėl savo slaptos veiklos. Šie du generolai esą atlieka panašų vaidmenį Kremliuje, kad kadaise Rasputinas pas carą. Taipgi veikia aukšto laipsnio pareigūnai naujoje slaptojoje "GUO" – 44,000 darbuotojų saugumo tarnyboje, kuri turima klausymo aparatūra pralenkia net KGB ir jau spėjo sukelti Kremliuje stalinizmo laikus primenančią baimę.

Pasak Margolio, trečiasis jėgos ratas esąs kariuomenė, kuriai vadovauja Rusijos gynybos ministeris generolas P. Gračevas, svarbus Jelcino rėmėjas ir karo prieš Čečėniją pradininkas. Nėra aišku, kas perims KGB vadovavimą iš Sergiejaus Stepašino, pašalinto dėl Čečėnijos įkaitų skandalo. Minimas generolas M. Barsukovas. Naują Užsienio žvalgybos tarnybą valdo gabusis Y. Primakovas, svarbus ir dėmesio vertas užkulisių veikėjas. Neapkenčiamos Vidaus reikalų ministerijos, turinčios savo kariuomenę ir policiją, vadovas taipgi dėl nesėkmių Čečėnijos turėjo pasitraukti ir buvo nusiųstas groti antru smuiku Užsienio žvalgybos tarnyboje, kad galėtų sekti Primakovą.

Didžiųjų aštuonių privačių bankų savininkai taipgi turi daug galios Rusijoje. Plačiausiai žinomas užsienyje yra Vladimiras Gusinskis. Kiekvienas jų turi savo pavaldinius bejėgiame parlamente, žiniasklaidoje ir naudingų pareigūnų tarpe. Dauguma šių finansininkų yra žydai, palaiko glaudžius ryšius su Izraeliu, Rusijai svarbiu lėšų šaltiniu (kaip ir Taivanas Kinijai). Jie yra supirkę didelę dalį privatizuotos pramonės. Jų pasisekimas ir įtaka esą gali pavydžių rusų tarpe sukelti naują antisemitizmo bangą.

Šiuo metu įsigalėję mafijos "gangsteriai" sudaro tikrąją Rusijos verslo klasę. Yra sunku atskirti kriminalistus nuo verslininkų. Su jais ir su didžiaisiais bankininkais glaudžiai bendradarbiauja komunistinėje santvarkoje karinį pramonės sluoksnį valdžiusieji didžiūnai, pasigrobę stambiausią naftos ir benzino pramonės dalį.

Maskvos galia menkėja. Nors stengiamasi pritraukti atskilusius kraštus ir provincijas, jų vietiniai valdovai esą dažnai ignoruoja Maskvos įsakymus. Numatomas B. Jelcino įpėdinis ministeris pirmininkas V. Černomyrdinas turi kuklų užnugarį pramonės didžiūnų rate, bet nėra sukaupęs realios politinės jėgos.

"The Toronto Star" 1995 m. liepos 23 d. taipgi buvo aprašytas dar vienas asmuo, kuris gali turėti rimtą įtaką Rusijos ateičiai. Tai generolas A. Lebed. Jis neseniai atsisakė Rusijos karinių pajėgų vado pareigų Moldovoje ir ėmė vadovauti naujai organizacijai – Rusijos bendruomenių kongresui, kuriam priklauso nacionalistai, pasiryžę saugoti rusų teises savo valstybėje ir buv. Sovietų Sąjungos kraštuose. Lebed yra vienas trijų populiariausių politinių figūrų, – rašo žurnalistė Olivia Ward iš Maskvos. Jis tikisi laimėti bent 20% balsų parlamento rinkimuose š.m. gruodžio mėnesį ir galbūt vėliau kandidatuoti į prezidentus.

Margolio teigimu, B. Jelcino sveikata silpnėja, o rinkimai artėja. Rusijai reikia patraukliaus naujo kandidato, bet dar tokio nematyti. Tuo tarpu, baigia Margolis, gal Rusijai ir geriau būti be tikro vado, negu su nauju diktatorium. **RSJ**

"Draugai tapo ponais"

"Ir draugai tapo ponais", — rašo apie LDDP Maskvos komunistų laikraštis "Pravda" š. m. liepos 7 d. laidoje: "Gyvenimas parodė, kad toje partijoje ideologijos nėra, o yra tik partijos narių asmeniški interesai. Pasidalinę aukščiausias vietas jie tapo ponais. Buvę komunistai privedė kraštą prie 'laukinio kapitalizmo', prie kurio jie dabar, savo būsimos konferencijos išvakarėse, prisipažįsta. 'Į visuomenę orientuota rinka' — taip jie vadina savo politikos pakeitimą, tikėdamiesi susigrąžinti Lietuvos gyventojų daugumos pasitikėjimą. Tačiau bedarbystė auga, gamyba mažėja, vyksta socialinis visuomenės susiskaldymas ir nusikaltimų skaičiaus didėjimas. Be to, laimėję savivaldybių rinkimus dešinieji dėl politinių sumetimų išmeta LDDP atstovus iš miestų ir rajonų valdžios organų, taip kaip anksčiau LDDP elgėsi su komunistais".

Panašiai apie LDDP galvoja liberalus Maskvos dienraštis "Izvestia" š. m. liepos 4 d. laidoje. Laikraščio korespondentas N. Laškevič rašo: "Valdančioji Demokratinė darbo partija dabar bando pataisyti padėtį, vėl skelbdama ištikimybę į visuomenę nukreiptam ekonomikos kursui, bet vargu galės ligi sekančių rinkimų ką nors padaryti, kas galėtų nepasiturintiems palengvinti gyvenimą. Aš apklausinėjau savo prenumeratorius, klausdamas už ką jie sekančių metų rinkimuose balsuotų. Pasiturintieji abejojo, bet neturtingieji aiškiai pasisakė prieš kairiuosius, buvusius komunistus, kurie tikrumoje pasirodė esą kieti 'rinkos' šalininkai ir negailestingi vadovai".

Lietuvos ūkiai

Trumpai apie Lietuvos ūkius rašo Varšuvos savaitraštis "Życie Gospodarcze" ("Ekonominis gyvenimas") š. m. liepos 2 d. laidoje:

"1989 m. įstatymas buvo šeimos žemės ūkio Lietuvoje pa-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Liūdna aviacijos šventė

Torontą turbūt labiausiai išgarsino 1878 m. oficialiai pradėta rengti metinė Kanados tautinė paroda (CNE), tapusi vienintelių tokio plataus masto pastoviu renginiu ne tik Kanadoje, bet ir pasaulyje. 1949 m. CNE programon buvo įjungta ir ją kasmet užbaigianti tarptautinė aviacijos šventė, sutraukianti dideles minias žiūrovų. Mat naujausių lėktuvų skrydžiai ir drąsiausi aerobatikos numeriai yra atliekami virš Ontario ežero pakraščio prie pat CNE aikštės pietinio sparno. Šiūrovų skaičių gerokai padidino ir ten dirbtinėse supiltos žemės salelėse įrengtas provincijos pramogų centras Ontario Place.

Tarptautinės aviacijos šventės planuotojams atrodė, kad žiūrovus nuo krintančių lėktuvų nelaimės apsaugos plati Ontario vandens juosta. Tokia išvada buvo teisinga. Toronto aviacijos švenčių lėktuvų nelaimėse nuo 1949 m. buvo tik labai lengvai sužeisti du žiūrovai. Daugiausia aukų susilaukė nukritusių lėktuvų įgulos nariai ir pilotai. Jų jau žuvo penkiolika. Skundžiamasi, kad aerobatiniuose skrydžiuose sunkiau pastebimas tikslus žemę pakeitusio vandens nuotolis nuo lėktuvo. Esą dėl to padažnėja lėktuvo, ypač smingančio, atsidaužimas į vandenį.

Didžiausia nelaimė ištiko šiemetinę tarptautinę Toronto aviacijos šventę rugsėjo 3 d. popietę, turėjusią palankias oro sąlygas ir skrydžiams, ir juos stebėjusiems žiūrovams. Šventę sudrumsčiusia tragedija tapo netikėtas Britanijos karališkosios RAF karo aviacijos keturmotorio sprausminio lėktuvo "Nimrod" nukritimas. Šio tipo lėktuvai anksčiau buvo naudojami povandeninių laivų sekimui ir jų sunaikinimui. Nuo galimų raketinių šūvių iš povandeninių laivų jie yra apsaugoti gynybinėmis raketomis. Jos, iššautos virš vandens, skleidžiamu karščiu prisivilioja jo siekiančias povandeninio laivo raketas.

Britanija dabar turi tris "Nimrod" lėktuvus, viso pasaulio aviacijos šventėse demonstruojančius tokį kovos būdą su atominiais povandeniais laivais. Nė vienas jų, kasmet dalyvaudamas keliose dešimtyse aviacijos švenčių, dar nebuvo nukritęs. Kiekviename lėktuve yra gerai paruošta rinktinė septynių lakūnų įgula.

Toronto aviacijos šventėje pagrindinis "Nimrod" lėktuvo pilotas buvo Dom Gilbert, jo pavaduotojas – Glenn Hooper, likusią įgulos dalį sudarė skrydžio inžinierius, navigatorius ir trys elektroninių ginklų technikai. Visi iš aviacijos bazės Skotijoje. Parodomasis skrydis virš Ontario ežero buvo pradėtas normaliai 90 metrų aukštyje. Normalus atrodė ir "Nimrod" lėktuvo gynybinės

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Pakelti Lietuvai sparnus
Negerovės neturėtų užtverti kelio, vedančio į šviesesnę ateitį
Kas valdo dabartinę Rusiją?
Žydai yra supirkę nemažą privatizuotos pramonės dalį
Kelionė į taikos užuovėją
Nematomos rankos kviečiami čia susirinko įvairių tautų žmonės
Mieste ir kaime
Vaikai miesto mokyklose gauna geresnį išsilavinimą
Šeimos – didžiausias mūsų rūpestis
Pokalbis su Vilkaviškio "Caritas" vadove E. Montviliene
Tik lenkų atgimimas didvyriškas?
Knyga, kurioje lietuviai kaltinami liguistu nacionalizmu
Margo gyvenimo atspindžiai
Lietuvoje išleista dar viena B. Railos straipsnių knyga
Artėja Vaikų šventė
Kas dalyvaus, kas ir kaip bus atliekama?

Kriūkų miestelio aikštėje stovi bene vienintelis visoje Lietuvoje paminklas 'daraktoriams' – šviesiesiems lietuvybės saugotojams praeityje
Nuotr. D. Meliūno

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular **$40.00**, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

Baltijos valstybės ir Šiaurės Atlanto sąjunga

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vokietijos krašto apsaugos ministerio V. Ruehe keturių dienų viešnagė Baltijos valstybėse rodo platų atgarsį Vokietijos žiniasklaidoje, nes buvo paliestas labai opus Baltijos valstybių ir ŠAS (NATO) klausimas. Specialūs vokiečių spaudos korespondentai iš Vilniaus, Rygos ir Talino pranešdavo pasikalbėjimų smulkmenas, o plačiuose komentaruose nagrinėjo Baltijos valstybių santykius su Rusija bei jų įsijungimą į šią karinę sąjungą. Mestas žvilgsnis į Baltijos valstybių karines pajėgas (stipriausia yra Lietuva), o vokiečių televizijoje iš Talino pasirodė ir pats ministeris.

Manding, tarp ministerio V. Ruehe ir Vokietijos užsienio reikalų ministerijos Baltijos valstybių klausimu įvyko mažas nesusipratimas, pareikalavęs net užsienio reikalų ministerijos įsikišimo (o gal net paneigimo?), nes pvz. Miuncheno liberalinis dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" jau rugpjūčio 24 d. antrame psl. išspausdino tokiu pavadinimu pranešimą: "Ruehe klaidina užsienio reikalų ministeriją savo pareiškimais apie Baltijos valstybes". Toliau rašoma: "Bonnos užsienio reikalų ministerija seka krašto apsaugos min. Volkerio Ruehe vizitą Baltijos kraštuose. V. Ruehe pareiškimai, atrodo, taip buvo suprasti, kad Baltijos valstybės, įjungus Vidurio Europos kraštus į Šiaurės Atlanto s-gos (ŠAS) eiles, atsidurtų tik antroje ar trečioje narystės eilėje. Tai yra klaidinga. Tokie pareiškimai prieštarauja vokiečių užsienio politikos linijai. Užs. reik. min. Klaus Kinkel telefonu pasakė "Sueddeutsche Zeitung", kad Bonnos kelias ŠAS (NATO) praplėtimo klausimu, liečiąs reformuotas valstybes, yra labai aiškus: naujų narių priėmimas turi būti taikos stiprinimo ir pastovumo įnašu visoje Europoje. Mes suprantame mūsų kaimynių norą tapti ŠAS narėmis. Pilkos politinės zonos Europoje negali būti.

Laikraštis pridėjo, kad tas užs. reik. ministerio papildymas lietė ministerio V. Ruehe pareiškimą, kad esąs skirtumas, svarstant Lenkijos ir Baltijos valstybių į ŠAS įstojimo klausimą. Tas pats dienraštis keletą kartų rašė, kad Vokietija atlieka advokato vaidmenį, gvildenant Baltijos ir Rusijos klausimus, o gal net galvoja apie įtakos sferą Baltijos kraštuose panašiai kaip ir Balkanuose, ypač Kroatijoje, slapta remdamas ją ginklais.

Bet spaudos konferencijoje Taline V. Ruehe jau "giedojo" kitą giesmę, sakydamas, kad baltiečiai pirmiausia turi stengtis įsijungti į Europos sąjungą, nes Europos apsaugos struktūra remiasi dviem kolonom — atidarymu kelio į ES ir dialogu su Rusija. Baltiečių kelias į ŠAS ir ES yra atidarytas, tačiau nenumatytas laikas ir eilės tvarka. Baltiečių baimė, kad jie gali būti išskirti iš Europos apsaugos struktūros, neturi jokio pagrindo. Čia V. Ruehe vėl pakartojo Vokietijos užs. reik. min. Klaus Kinkelio žodžius, kad "pilkųjų apsaugos zonų nebus".

Didelį įspūdį jam padarė paskutinių ketverių metų Baltijos valstybių plėtotė, taip pat Balt-Bat batalionai, ruošiami JT taikos reikalams.

Ginkluotų pajėgų klausimu pasisako taip pat ir Miuncheno liberalinio dienraščio korespondentas iš Talino Steponas Kornelius pažymėdamas, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos daliniai yra gerokai atsilikę nuo ŠAS reikalavimų. Tiesa, negalima laukti, kad jų ginkluotė siektų Antrojo pasaulinio karo metus. Be to, tų valstybių karių vidinis gyvenimas yra kryžkelėje, jis yra draskomas tarp senos sovietinės doktrinos ir Vakarų pasaulio nuovokos. Girdi, mažais žingsniais reikia žygiuoti pirmyn. Parama turi eiti iš apačios — karininkų apmokymu, karių įjungimu į JT dalinius (juk tas ir vykdoma! K.B.). Šešiolika sąjungos valstybių nėra priešingos naujų narių priėmimui. Tačiau jos visos sako, kad ES pirmiausia reikia išvystyti naujus santykius su Rusija.

"Draugai tapo ponais"

(Atkelta iš 1-mo psl.)

grindas. Jis davė žemės paveldėjimo, bet ne pardavimo teisę. Pagal šį įstatymą, per penkerius metus įsisteigė apie 5200 ūkių. Svarbus žemės ūkio reformos Lietuvoje pakeitimas buvo seimo nutarimas duoti kolchozų bei sovchozų darbininkams ir pensininkams teisę turėti 3 ha žemės.

Tais pačiais metais šiame krašte buvo padaryti nutarimai dėl žemės reformos procedūros ir nuosavybės teisių atgavimo bei ūkio bendrovių privatizavimo. Tai sudarė trejopą nuosavybės atgavimą (teisę atgauti žemę pirmoje eilėje gavo jos buvę savininkai bei jų palikuonys): tos pačios žemės sugrąžinimą, lygiavertę žemę kitoje vietoje, teisę į kompensaciją. Ligi 1994 m. pabaigos buvo gauta per 500,000 žemei gauti pareiškimų. Ligi šiol įsisteigė apie 150,000 mažų ūkių su daugiau kaip 8 ha vidutiniu plotu".

Lietuvos byla Vašingtone

Buvęs JAV prezidento Bush'o spaudos sekretorius M. Fitzwater savo atsiminimų knygoje, kurioje jis atskleidė Baltųjų rūmų užkulisius, rašo, kad Baltuosiuose rūmuose įvyko susistumdymas, vos ne muštynės, tarp senatoriaus J. Kemp'o ir buv. valstybės sekretoriaus (užsienio reikalų ministerio) J. Baker'io. Š. m. rugpjūčio 26 d. per PBS televizijos programą "Inside Washington" buvo pasakyta, kad šis sankirtis įvyko dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo vilkinimo.

Prie to delsimo galėjo prisidėti ir 1990 m. Lietuvos premjerė K. Prunskienė. "Lietuvos rytas" š. m. liepos 29 d. laidoje cituoja V. Landsbergį, kuris pasakęs, kad S. Talbott'o ir M. Beschloss'o knygoje apie "perestroikos" metus "yra fragmentas, kaip Vašingtone, Baltuosiuose rūmuose, Lietuvos premjerė pasiūlė atidėti Lietuvos nepriklausomybę dvejiems metams, kas buvo palankiai sutikta".

Apie Vakarų nenorą sutikti su Lietuvos nepriklausomybe "Lietuvos ryto" š. m. rugpjūčio 5 d. laidoje atvirai pasisako prancūzų žurnalistas Y. Plasseraud: ". . . Labai bijome permainų, bijome, kad Rusija subyrės ir permainos joje sukels permainas pas mus. Taip pat buvo bijoma, kad Sovietų Sąjunga subyrės, ir Baltijos šalys taps nepriklausomos".

Čia paminėtų knygų nei Toronto bibliotekose, nei knygynuose kol kas nėra. M. Fitzwater knyga buvo kelis kartus komentuojama JAV televizijoje. **J.B.**

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Važiuojant autobusu iš Kroatijos sostinės Zagrebo į Medjugorje, teko pamatyti ir garsiąją vasarvietę Dubrovniką

Kelionė į taikos užuovėją

Iš Kanados per Šveicariją, Kroatiją, Bosniją-Hercegoviną į maldininkų gausiai lankomą vietovę Medjugorje

ANELĖ PAJAUJIENĖ

Priartėjo lauktoji 1995 m. birželio 16-tosios diena. Susirinkusi Toronto orauostyje visa mūsų grupė ir atlikusi reikiamus registracinius patikrinimus, kartu su mūsų dvasiniu vadovu kun. Manueliu iš Ontario Londono, keliaujame vorele į orauosčio koplyčią. Trumpai susikaupiame, prašydami Dievo palaimos mūsų kelionei, o asmenys, palydėję mus iš "Ave Maria" centro duoda kai kurių praktiškų patarimų.

Skubėdami padarome grupės nuotrauką ir, atsisveikinę su išlydinčiaisiais, keliaujame lėktuvo link. Šveicarų lėktuvas gan didelis, talpinantis daugiau kaip 200 keleivių. Mūsų grupės vietos — lėktuvo uodegoje, o aš su Rasa (savo dukra) užimame paskutiniąsias dvi prie lango.

Skrendame puikai ir ramiai, nuotaika visų pakili. Vis pasikalbame su priešais mus sėdinčiom Liudmila ir Magdalena. O iš viso šioje kelionėje — septynios lietuvaitės.

Ziurichas pasitinka mus jau gerokai įdienojus. Laukti lėktuvo į Zagrebą reikia tik porą valandų. Mūsų grupės žmonės skuba išsisklaidyti ir tik prieš skrydį vėl visus pamatome — iš viso 19 žmonių. Skrydis trumpas, jau žymiai mažesniu šveicarų lėktuvu.

Zagrebo orauostyje nieko daug nesimato, išskyrus keletą didelių vienoje eilėje išsirikiavusių kariškų malūnsparnių su UN užrašais.

Po trumpų formalumų einame ieškoti koplyčios, kurią mums nurodė dar Toronto žmonės. Randame ją II-ame aukšte, šalia gan didelio restorano. Visi suėję sukalbame dalį Rožinio, kol kun. Manuelis pasiruošia šv. Mišių aukai. Joje visus mus paveda Švč. M. Marijos globai, kurios statula čia pat ant altoriaus stovi.

Pajūriu per Kroatiją

Po šv. Mišių keliaujame į erdvų laukiamąjį, kad kroatų linijos lėktuvas nuskraidintų mus į Split miestą — tiesiai į pietus nuo Zagrebo. Kelionė trunka tik apie 50 min. Nusileidę Splite, skubame susirasti mūsų tolimesnės kelionės vadovę, jau iš Medjugorje. Ir jinai jau mūsų dairėsi, tad bematant surandame bendrą kalbą su aukšta, liekna, ilgų garbanotų plaukų Marijana.

Susitvarkę su lagaminais, einame prie laukiančio mūsų autobuso. Vaizdas čia nepaprastas: netoliese viliojančiai mėlynuoja Adrijos jūra, apgaubta aukštų kalvų. Prie orauosčio pastatų žydi rožės bei auga retos, bet puošnios palmės. Vadovė praneša, kad mūsų laukia įdomi kelionė pajūriu.

Tik pajudėjus autobusui pasitinka mus neįprasti vaizdai. Pro atdarą autobuso langą dvelkia švelnus vėjelis, o nuostabus jūros grožis sukausto mūsų žvilgsnius. Tačiau nuovargis įveikia mus, nes jau greitai bus para kai keliaujame. Kelias vingiuojasi, jaučiam, kad važiuojame aukštyn, kalvos didėja, o toliese driekiasi dar aukštesni kalnai. Pažvelgę stačiai žemyn į jūrą, jaučiamės tartum ore pakibę, o už mūsų — rausva saulė pamažu ruošiasi palikti šią nuostabiai saulėtą dieną. Po poros valandų kelias nusisuka nuo jūros, vakarėja, tad nusprendžiam sukalbėti džiaugsmingąją Rožinio dalį, dėkodami Dievui ir M. Marijai už šią suteiktą mums progą.

Į Bosniją-Hercegoviną

Kelionė tęsiasi. Trumpam sustojame prie užeigos ištiesti pavargusių kojų. Esame dar vis Kroatijoje. Išgeriam vaisvandenių ir atviroje verandoje gėrimės vakaro tyla bei vėsuma. Žvaigždės mirga, aplink mus kalvų siluetai, vienur kitur gyvenvietės žiburėlis, šuns lojimas ar mieguistas paukštelio balsas. Netrukus privažiuojame Bosnijos-Hercegovinos sieną. Prie kelio pasitinka mus jauni kareiviai, kurie trumpai pasikalbėję su mūsų vairuotoju greitai praleidžia mus. Jaučiame nuovargį ir alkį, bet štai mūsų vadovė rodo į tolumoje spinksinčias šviesas, kurios liudija , kad jau esame Medjugorje.

Nustebę įvažiuojam kaip į kurortą. Namų daug, dideli su balkonais ir erdviom verandom, gėlynais. Visur verda gyvenimas, nors jau artėja vidurnaktis. Žmonės būreliais susėdę prie staliukų, ypač daug jaunimo.

Staiga sustojame, ir septyni iš mūsų grupės nariai jau palieka savo lagaminus šalia esančiame name. Jiems grįžus dar truputį pavažiuojame iki mūsų laikinų šeimininkų namo. Tai Nada ir Toni — abu aukšti malonių veido bruožų kroatai. II-ame aukšte laukia mūsų erdvūs kambariai su gražiai paklotomis lovytėmis. Esame kviečiami atgal žemyn į valgomąjį vakarienės. Trys dideli pailgi stalai, gražiai padengti su gyvų gėlių puokštėmis. Į akį krenta daug sienose kabančių paveikslų. Po trumpos maldos sėdame ir stiprinamės, ypatingai džiaugdamiesi skania sriuba.

Rytojaus dienai numatyti ankstyvi pusryčiai ir kelionė į Apsireiškimų kalvą. Net nepajuntame kaip praeina naktis; atrodo taip greitai išaušo rytas.

Į Apsireiškimų kalvą

Rytą atsibundu man įprastu laiku, nors didelis laiko skirtumas. Stebiuosi naujais atbundančios gamtos garsais. Nežinau kokiam paukšteliui ar žvėreliui juos priskirti. Į visą šią harmoniją įsiterpia kiek galingesnis gaidžio ka-ka-ry-ku!.

Po pirmųjų pusryčių esame pakeliui į Apsireiškimų kalvą. Niekad neįsivaizdavau čia esamo gamtos grožio. Einame lauko taku, o iš šalių vynuogynai, javų ir daržovių sklypeliai, o priekyje didžiulės žalios kalvos: kairėje mažesnė, dešinėje didesnė su masyviu baltu kryžiumi viršūnėje — Kryzevac.

Praėję visus kalvos papėdėje esančius namus, pradedame sunkesnę kelionę uolėtu šlaitu aukštyn. Suskilę uolų gabalai, aštrūs įvairiausių formų ir dydžio, reikalauja atsargumo, o pats jų paviršius nuo daugybės čia praėjusių maldininkų žingsnių blizga saulėje kaip marmuras.

Einame tylėdami ir štai priekyje Marijos Rožinio stotys, įrengtos atokiai viena nuo kitos. Kalbame Rožinį, glamonėjami vėjelio ir saulės, o aplink mus dūzgia bitės virš nuostabiai gražių apelsinų spalvos žiedų, kuriais yra apsipylę nedidelio ūgio medeliai.

Baigiame maldą, ne vienas šluostydamiesi prakaitą. Esame toje vietoje, kur pasirodžiusi M. Marija, Išganytojo Motina, verkė ir sakė: "Vaikai, taika, taika". Dar kiek aukščiau matyti keletas kryžių, ženklinančių Jos apsireiškimo vietą. Žiūrime žemyn į kaimą, ir akys prisipildo ašarų — nepaprastai gražu; nenuostabu, kad Marija pasirinko šią vietą.

Lipdami atgal žemyn, prasilenkiame su įvairiom kalbom kalbančiais maldininkais. Visi mes, nematomos rankos kviečiami, susitikome.

Pamaldos

Sekmadienis. Mišios anglų kalba numatytos 12 v. Kiek vėluoja, nes dar neužsibaigusios Mišios kroatų kalba. Šventovė paprasta, bet erdvi. Priekinė altoriaus siena aukšta ir apvali. Dešiniajame altoriaus šone stovi stebuklinga Švč. M. Marijos statula, skoningai papuošta gyvų gėlių puokštėmis. Į Ją pažvelgus sunku atitraukti akis — taip dangiškai graži ir motiniškai artima. Prie altoriaus išsirikiuoja didžiulė eilė kunigų, jų tarpe kun. Manuelis. Žmonių pilna šventovė, visi gieda bei klausosi įdomaus pamokslo.

6 v.v. vėl renkamės ten pat Rožiniui, kuriam vadovauja vietinis pranciškonas. Vienu momentu visi nutyla, ir visiška tyla trunka keletą minučių. Tai apsireiškimo Vickai momentas, dažniausiai čia pat bažnyčioje šalia altoriaus esančiame aukštutiniame kambaryje.

Mišias koncelebruoja 22 kunigai. Evangelija skaitoma kroatų, anglų, prancūzų, italų, portugalų ir lenkų kalbomis. Po Mišių tęsiamas Rožinis, po jo — palaiminimas ir gydymo maldos, kurių metu širdys atsiveria gailestingajam Jėzui, norinčiam mūsų skausmus ir negalias pakeisti meile, ramybe ir gailestingumu. Dvasiškai pasistiprinę užbaigiame pirmą šios viešnagės dieną. Sutarę susitikti per pusryčius, kiekvienas skirstomės poilsiui.

(Bus daugiau)

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

raketos iššovimas mažo greičio smigimu artėjant prie ežero paviršiaus, turėjęs pasibaigti posūkiu į kairę ir pakilimu į 110 metrų aukštį. Esminiu posūkio metu "Nimrod" lėktuvas neteko greičio ir neatitolo nuo vandens. Sprogo be dūmų, išmetęs didelį debesį vandens ir metalinių sprogimo nuolaužų.

Žuvusius lakūnus ir suskaldyto lėktuvo liekanas sunku buvo surasti narams toj Ontario ežero vietoj tamsiame kaip naktis dugne. Nelaimę tiria iš Skotijos atskridę Britanijos RAF aviacijos specialistai. Jos priežastis galbūt padės nustatyti jau surasta ir iš vandens išimta nukritusio lėktuvo juodoji dėžutė, savo įrašuose registravusi techninius variklių duomenis ir įgulos pokalbius. Toronto CNE parodos lankytojams tai iš tikrųjų buvo liūdniausia aviacijos šventė, vienu skrydžiu bendrą aukų skaičiu padidinusi septyniomis iki penkiolikos.

Šiame skyriuje jau teko rašyti apie Toronto viešojo susisiekimo TTC bendrovės dviejų požeminių traukinių susidūrimą rugpjūčio 11 d., kai ten ant raudonų šviesų sustabdyto vieno traukinio užvažiavo kitas, nesulaikytas tokio signalo. Skaudžioje nelaimėje tada žuvo trys namo iš darbo grįžtančios torontietės, o sunkiau ar lengviau buvo sužeisti 36 torontiečiai. Dabar paaiškėjo, kad antrojo traukinio vairuotojas Robert Jeffrey nebuvo kaltas.

Kaltė teko ant bėgių įrengto automatinio stabdžio rankenėlei, išsilaisvinusiai dėl sraigto sklendies, kainavusios ketvirtadalį dolerio. Dėl jos sugedimo automatiniai stabdžiai nesulaikė raudonas šviesas pravažiuojančio traukinio. TTC bendrovės dabar laukia 55.000.000 dolerių teisme reikalaujama kompensacija už tris žuvusias moteris ir sužeistus keleivius.

Sniego paukščiais yra vadinami Ontario provincijoje gyvenantys pensininkai, žiemos mėnesius praleidžiantys šiltoje Floridoje. Jų šiltas atostogas buvo sudrumstęs Ontario NDP socialistų premjeras Bob Rae, provincinės OHIP sveikatos draudos išmokas Ontario gyventojams užsienyje sumažinęs iki šimto dolerių už vieną dieną. Labiausiai nukentėjo pensininkai, šaltas Ontario žiemas pakeičiantys į šiltas Floridos vasaras. Ten viena diena ligoninėje kainuoja apie 400 dolerių. Tiek OHIP drauda padengia kanadiečiams ir pačioje Ontario provincijoje.

Šią skriaudą pensininkams dabar atitaisė naujoji Ontario konservatorių premjero M. Harrio vyriausybė. Sveikatos ministeris J. Wilsonas pranešė, kad nuo š.m. rugsėjo 1 d. OHIP sveikatos drauda ir pensininkams Floridoje dienines sveikatos išlaidas padengs iki 400 dolerių, sulygindama su mokomomis Ontario provincijoje. Pensininkų permokėtą 300 dolerių sumą Floridoje po rugsėjo 1 d. jiems grąžins OHIP drauda. **V.Kst.**

● **Nepriklausomybė gali būti prarasta . . . ir vėl atstatyta, bet mirusios tautos jau niekas nebepažadins.**
DR. J. GIRNIUS

A†A

JONUI SAJAUKAI

mirus Lietuvoje,

brolį IGNĄ SAJAUKĄ, brolienę ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

O. P. Polgrimai *A. J. Ališauskai*

A†A

MATILDAI DUMČIUVIENEI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą sūnui ROMUI ir jo šeimai –

D. S. Naikauskai *E. Pakauskienė*
J. M. Kiziai *J. Č. Kurai*

1995 m. rugsėjo mėn. 29 d. sueis dveji metai nuo

A†A

BRONIAUS KEBURIO

mirties. Šios sukakties proga Mišios bus aukojamos Šiluvos Marijos šventovėje, Londone, Ont., (1414 Dundas Str. E.) š.m. **spalio 1, sekmadienį, 9 val. ryto.**

Maloniai kviečiu draugus ir pažįstamus prisiminti mano a. a. vyrą Bronių ir kartu su manim už jį pasimelsti.

Elena Keburienė,
Strathroy, Ont.

PADĖKA

A†A

VIKTORIJA-ELENA PUNIŠKIENĖ,

mylima mama ir močiutė mirė 1995 m. rugpjūčio 10 d.

Nuoširdžiai dėkojame Anapilio parapijos klebonui kun. J. Staškui už maldas koplyčioje, atlaikytas Mišias ir palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje.

Dėkojame giminėms, artimiesiems ir pažįstamiems, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą, už Mišių aukas, gėles ir aukas "Tremtinių grįžimo fondui", "Kovai su vėžio liga Lietuvoje" bei "Tėviškės žiburiams" velionės vardu.

Ačiū karsto nešėjams, D. Radtkei, giedojusiai Mišių metu, B. Stanulienei už maisto paruošimą ir ponioms už skanius pyragus.

Su nuoširdžiu dėkingumu. Nuliūdusios dukterys –
Ona Rimkienė, Joana Rudėnienė
ir jų šeimos

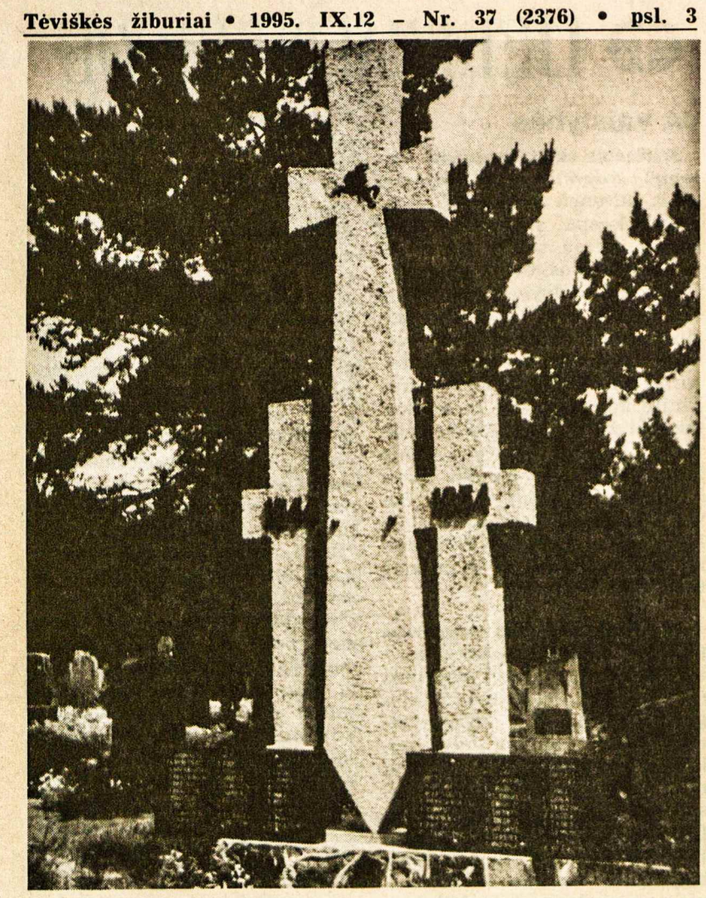

Paminklas Lietuvos partizanams, žuvusiems 1944-1954 m., Radviliškio naujosiose kapinėse, kur palaidoti miškuose surasti didvyriai
Nuotr. H. Paulausko

Viešas paneigimas

Atkreipiu skaitytojų dėmesį, kad mano knygoje "Motinėle, auginai" yra eilutės: "Iš aršių tos apylinkės stribų pasižymėjo Alfonsas Mazūras" (psl. 22, – pasakojo partizanų ryšininkė Onutė Gelčytė–Genevičienė). 41-42 puslapiuose buvusi partizanė Konstancija Morkūnaitė pasakoja:

— Kartą, kai jie, apiplėšę žmones, siautėjo apylinkėse, prisikabinę dešrų ant kaklo, partizanai nutarė nedovanoti. Aš nuėjau stebėti, kada jie grįš, o vyrai išsidėstė Nuotakų kalne ir laukė ženklo. Pranešiau. Partizanai nutarė juos kuo arčiau prisileisti. Bet stribų vadas Alfonsas Mozūras (dabar gyvena Dzūkijoje), jodamas pastebėjo ir pradėjo šaudyti. Užvirė kautynės. Stribai krito su kruvinom dešrom ant kaklų. Kai kurie spėjo išnešti kailį. Tarp jų ir Mozūras.

Į šias eilutes atsiliepė Lazdijuose gyvenantis pil. Alfonsas Mozūras. Jis pareiškė, kad stribas ir stribų vadas nebuvo, dirbo milicijoje ir primygtinai prašė mane "paneigti knygoje parašytą netiesą" visiems šios knygos skaitytojams. Savo žodžiams patvirtinti Alf. Mozūras atsiuntė kopijas 3-jų pažymų:

1. Pažyma apie tai, kad Alfonsas Mozūras s. Mykolo, tikrai dirbo milicijos organuose nuo 1944. 08.15 iki 1945.07.25. Pažyma išduota 1954.04.09.

2. Pažyma, pasirašyta Vidaus reikalų ministerijos skyriaus viršininko pavaduotojo S. Blaževičiaus, kurioje pil. Mozūrui rašoma: "Žinių apie Jūsų betarpišką dalyvavimą kovinėse operacijose prieš buržuazinių nacionalistų gaujas Lietuvos TSR Vidaus reikalų ministerijoje nėra". Pažyma išduota 1980.04.21.

3. Pažyma rusų k. (išverčiu), pasirašyta Vidaus reikalų ministerijos skyriaus viršininko pavaduotojo R. Linkevičiaus, išduota 1983.06.24 pil. Mozūrui, nurodo, jog Lietuvos TSR VRM, KGB archyvuose ir jo asmens byloje duomenų apie betarpišką dalyvavimą kovoje su banditizmu Lietuvos TSR teritorijoje nėra.

Taip kalba gauto iš p. A. Mozūro dokumentai. Žemiau pateikiu savo turimą informaciją apie pil. A. Mozūrą. Dokumentai iš Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos istorijos sekcijos fondo).

1. Išrašas iš Alfonso Mozūro autobiografijos, rašytos personalinės pensijos gavimo reikalu: "...Baigęs kursus, grįžau į Prienus... ir dirbau Prienų apskrities liaudies gynėjų būrio štabo viršininko padėjėju politiniams reikalams". 1980 m. gegužės 26 d. A. Mozūras (parašas).

2. Išrašas pareiškimo Socialinio aprūpinimo skyriaus vedėjai drg. Dainauskienei: "Nuo buvusio liaudies gynėjo Alfonso Mozūro: "...nuo 1944 m. rugpjūčio 15 d. iki 1952 m. spalio 25 d. su ginklu rankoje kovojau su tarybinės liaudies priešais už Tarybų valdžios įtvirtinimą... daugiau kaip 8 metus su ginklu rankoje..." 1983. 08.04. A. Mozūras (parašas).

3. Pažyma rusų k., pasirašyta KGB skyriaus viršininko S. Skačkausko apie tai, kad Mozūras A. M. nuo 1948 m. rugsėjo iki 1949 gegužės 1 d. dirbo liaudies gynėju ir liaudies gynėjų būrio štabo v-ko pavaduotoju Prienuose.

4. Iš liudininko Petravičiaus Juozo atsiliepimo apie A. Mozūrą: "... dirbo Prienų apskrities valstybės saugumo organuose... viršininko padėjėju politiniams reikalams, vedė grieštą kovą su buožių ir jų pagalbininkų pasipriešinimu". 1980 m. gegužės 20 d. Parašas.

5. Iš liudininko Juodsnukio Juozo atsiliepimo: "...drg. Mozūras nuo 1944 m. stojo dirbti į tarybinės milicijos organus ir su ginklu rankose kovojo su tarybinės liaudies priešais..." 1980 m. gegužės 19 d. Parašas.

6. Lazdijų rajono gyventojų, gaunančių personalines pensijas, SĄRAŠAS, kuriame Alfonso Mozūro pavardė įrašyta 21 nr., nurodant, kad pensija jam paskirta "už nuopelnus įtvirtinant Tarybų valdžią Lietuvoje".

Be to, yra paskelbta žurnalisto V. Staniulio straipsnis "Nušovė ir degino" (Prienų r. laikraštis "Naujas gyvenimas" 1990.05.19), kuriame rašoma apie A. Mozūro veiksmus, sodybos sudeginimą ir ūkininko Povilo Kižio nužudymą Pošvenčio kaime. (Šio straipsnio nekomentuosiu).

Kas liečia mano knygoje A. Mozūrą mininčius sakinius, tai dokumentai kalba patys už save. Todėl: ne "aršus stribas", ne "stribų būrio vadas", ne "dešros ant kaklo", bet: "liaudies gynėjas – liaudies gynėjų būrio politinis vadovas (t.y. politrukas) ir personalinis pensininkas už nuopelnus įtvirtinant Tarybų valdžią Lietuvoje".

Su pagarba skaitytojui –
Antanina Garmutė,
Knygos "Motinėle, auginai" autorė

Iš tėviškės laiškų

Mieste ir kaime

Pagaliau "mano didenybė" susiruošė parašyti savo mylimai tetulei laišką. Kažkaip rūpesčiai atslėgo, tiesiog organizmas pradėjo reikalauti parašyti laišką. Labai labai ačiū už dovanas, kurias perdavėte mums visiems trims per jūsų draugę. Labai labai ačiū. Padalinau visiem trim (abiem broliam ir man) ir iš savo dalies daviau Arūnui truputį už sėkmingą vidurinės užbaigimą.

Su jūsų drauge Mirga nelabai gražiai pasielgiau. Buvau žadėjusi paskambinti ir, jei galėsiu, ateiti jų išlydėti. Bet tomis dienomis Arūnas pas mane ruošėsi ir laikė egzaminus į Karo akademiją (dėdulės pasėta sėkla mūsų giminėje klesti), o penktadienį, kai ji išskrido, Arūnui 10 v. reikėjo eiti į komisiją. Aš turėjau sulaukti jo telefono ir po to, kai jis bus laisvas, palydėti jį. Taigi man jau būtų reikėję visą dieną nebūti tarnyboje. To sau negalėjau leisti. Taigi, kai kalbėsite su Mirga, jau sugrįžusia, pasakykite, kad aš labai atsiprašau. Tiesiog toks gyvenimas su jo intensyvumu.

Arūnas, ačiū Dievui, įstojo ir dabar jau antra diena Lietuvos kareivėlis. Juos iš karto surinko ir dabar, šį mėnesį, mokys rikiuotės. Truputį nuliūdo, kad teks tik tris dienas atsipūsti. Šiandien buvau nuvykusi pasižiūrėti į kareivėlį, bet jam tuomet buvo užsiėmimai ir nepamačiau. Tikiuosi pamatyti šeštadienį. Paskambina jis kas vakarą. Įstojo su vienu klasioku, tai vis smagiau. Kol kas, sako, jam gerai. Dievulėliau, tas tėviškės brolio Arūnėlis dar visai jaunas, beveik vaikas, juk jam tik 17. Vėliau savaitgaliams ir į namus išleis. Na, tad jau reikės gerai pamaitinti, ne kareiviškai, pas mane.

Aš, raganėlė, sau džiūgauju, o liūdnesnės naujienos neparašau. Prieš porą savaičių pagaliau gavau telefoninę žinią apie knygos išleidimą. Sako eilėraščiai labai simpatiški, bet parašyti klasiškai. Lėšų jie esą turi labai mažai tad ir išleisti negali. Atseit, jeigu atsirastų rėmėjas, tai tada išleistų. Gal reikės kreiptis į tą laiške minėtą spaustuvę Kaune. Galėjo tai anksčiau pasakyti. Bet visi vis užimti.

Į tėviškę buvo užvažiavęs jūsų moksladraugis. Ten juos apdovanojo. Brolienė džiaugiasi, kad bus kuo užsimokėti už javų nuėmimą. Pavasarį, už tuos pinigėlius, kurie buvo likę iš pernykštės jūsų dovanos, brolis pasirūpino pasėliais ir nusipirko trąšų (juos aš atidaviau tėviškės broliui — jam dabar sunkiausia). Gal Dievas duos jie kaime truputį atsigaus. Šią vasarą jau dvi karves turi melžiamas, tai kokį litą už pieną gaus, be to, dar kokį litą — kitą prisiduria už grybus. Arūno mokyklos užbaigimas kiek kainavo. Įstojimui pasirengti irgi reikėjo pinigėlio bei naujos aprangos. Na, bet jau viskas praeityje. Dabar jam belieka tik gerai mokytis. Jo sesutė vis čiauškėjo: "Arūnai, tu privalai įstoti, mes visi to taip laukiam". Jau pasakyti ji šitaip sugeba — bus liūdnoka jai dabar be brolio.

Na, o mes su vyresniuoju broliu, grįžusiu su šeima iš taip toli, gal tėviškėje bulves kasime. Man atrodo tai pats sunkiausias darbas.

Nuo rugpjūčio 13 eisiu trim savaitėm atostogų. Savaitę pasiliksiu bulviakasiui, o dabar padėsiu jiems kaime su javais ir gal atolą nupjaus, tai suvešim. Paskui gal brolienė keletui dienų Kastutę atleis pas mane. Paskutinį kartą jie pas mane buvo gal 1991 m., per tuos neramumus. Kastutė labai nori pabūti pas mane Vilniuje. Esu jai pažadėjusi šį tą pasiūti, persiūti. Reikia pagražinti rugsėjo pirmajai, mokslo pradžiai. Be to, nueisime pasižiūrėti brolio kareivėlio. Norisi būti namuose, Vilniuje, kai Arūną pradės išleisdinėti savaitgaliams ir jį kiek ir kuo galint palepinti.

Beje, vyresniojo brolio Arvydas gavo tarnybinį butą dviem jaunom šeimom gyventi. Žinoma, būtų geriau atskiras, bet šiais laikais ir tai yra gerai. Tų baisių pinigų, kurių jie, jaunavedžiai, su Rėda, neturi, nereikia mokėti. Žinoma, jeigu Arvydas išeitų iš darbo, tai reikėtų ir išsikelti. Na, o tėvus įleido gyventi tame jų bendrabučio kambarėlyje, taip, kad jie irgi jau turi šiokį tokį kampelį, vis jau nereikės pas mane ankštumoje su daiktų dėžėmis kamšytis visiems. Jau visi metai nuo jų sugrįžimo iš tos tolumos ir Arvydo vestuvių. Išvargino kamšatis.

Žodžiu, šie metai labai neblogi. Aš juokauju, kad laimę į mano namus atnešė kregždutės. Jos balkone susisuko du lizdelius. Praėjusį penktadienį vienas lizdelis sugriuvo, iškrito keturi kregždžiukai, tokie gražučiai. Ką gi, susiradau spintoje pintą krepšelį ir pakabinusi į jį sudėjau mažutėlius. Pradžioje jų tėvai vis skrido žiūrėti, o po to pradėjo maitinti. Dabar taip įdomu būna į juos žiūrėti. Nors jie truputį ir pateršia balkone, bet jau galvoju — aš jų neiškeldinsiu, tegul gyvena. Labai jau mieli paukšteliai.

Brolio Arvydas gyvens dabar netoli. Jų namas matosi iš mano balkono. Jie gyvens IV aukšte, kaip ir aš. Dar iš manęs tėvai ir jis visų daiktų neišsivežė, nes vyksta kūrimasis. Jiedu su Rėda buvo savaitei atostogų Palangoje, prieš kraustymąsi, o dabar visi darbuojasi su įsikūrimo reikaliukais mažais ir dideliais.

Aš vis galvoju, kad Kastutei būtų geriau pas mane gyventi ir mieste mokytis. Reikės kalbinti brolienę, kad leistų. Kaimo mokyklose pasiruošimas prastesnis. Dabar vaikai miesto mokyklose gauna daug geresnį išsilavinimą. Žiūrėsime. Nors tėvams gal būtų liūdna likti be abiejų vaikų.

Mirė kaimynų Zigmas, kuris buvo inžinierius. Nežinau kokia liga. Jo vyresnis brolis Antanas dar stiprus ūkininkauja kaime, mūsų kaimynystėje.

Linkime Jums geros sveikatos ir stiprybės pasižiaugti kiek jėgos leidžia. Jau kitus metus ir pas mane bus erdviau, būtų gera judu sulaukti apsilankant, bet gaila, sakote sveikata neleidžia. Geriausi linkėjimai nuo mūsų visų Jums visiems.

Jūsų Dainora

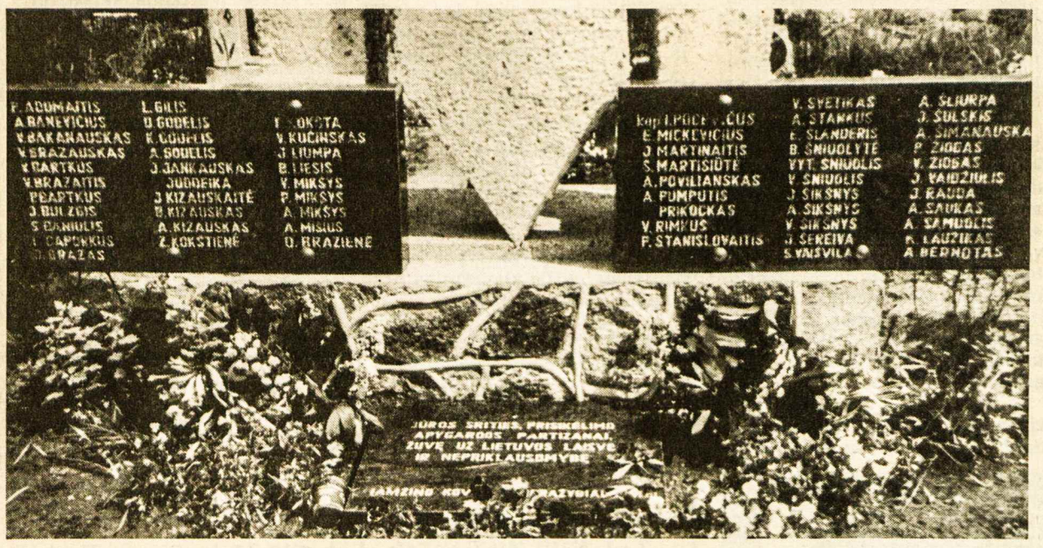

Paminklas Radviliškio kapinėse žuvusiems partizanams už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę. Jame iškaltos ir žuvusių pavardės
Nuotr. H. Paulausko

Vilkaviškio vyskupijos "Caritas" konferencijos dalyvių grupė. Viduryje – vyskupas JUOZAS ŽEMAITIS

Šeimos - didžiausias mūsų rūpestis

Pareiškė Vilkaviškio vyskupijos "Caritas" organizacijos vadovė gydytoja Emilija Montvilienė

Vilkaviškio vyskupijos "Caritas" organizacijoje lankėsi kun. K. J. Ambrasas ir kalbėjosi su šios organizacijos vedėja Emilija Montviliene. Ji yra Marijampolės vaikų poliklinikos apylinkės gydytoja, viena iš steigėjų katalikiškojo moterų sambūrio, kuris šiuo metu vadinasi Lietuvos "Caritas" federacija. "Caritas" grupės veikia beveik kiekvienoje parapijoje ir savo gretose turi apie 800 savanorių.

— Kokias veiklos sritis apima Jūsų organizacija?

— "Caritas" vadovaujasi savo įstatais ir programa, kur numatytos mokymo, ugdymo, šeimos, socialinio darbo, ligonių ir ekonominė sritys. Čia dirba vien savanoriai. Neturime nė vieno samdomo darbuotojo.

— Kaip "Caritas" rūpinasi šeima?

— Šeimos problemos mūsų organizacijai — didžiausias rūpestis. Dirbdama vaikų poliklinikoje, pastebėjau, kad visos tautos problemos yra iš šeimos. Tai ir apleisti vaikai, seneliai, alkoholizmas ir daugybė kitų negerovių. Nuo "Caritas" veiklos pradžios mes rūpinamės šeimos reikalais — padedame materialiai ir dvasiškai. Šį darbą atlieka savanoriai, susibūrę į šeimos centrus, pagalbon pasitelkę kunigus, dvasingus pedagogus, medikus, psichologus. Vyskupijoje veikia penki šeimos centrai.

— Kaip Jums sekasi padėti jaunavedžiams?

— "Caritas" organizacijai ypač rūpi, kad kurtųsi darnios šeimos, gyvenančios pagal katalikiškos dorovės principus, kad būtų saugoma negimusi gyvybė ir t.t. Mes suprantame, kad šeimai ruošti reikia nuo pat vaikystės, todėl atitinkamai pasiruošę savanoriai eina į mokyklas, skaito paskaitas mokiniams, pedagogams, tėvams. Jaunavedžiams šeimos centrai yra pasiruošę profesionaliai suteikti reikalingas žinias. Sužadėtiniai, kurie tuokiasi šventovėje, privalo išklausyti paskaitas šeimos centre apie natūralų šeimos planavimą, aborto žalą, turi galimybę išgirsti kunigo, pedagogo, psichologo patarimus. Ypač su dideliu pasiaukojimu šį darbą dirba marijampolietė, vyskupijos šeimos tarnybos koordinatorė gyd. Lina Braukylienė ir ses. gyd. Birutė Žemaitytė Alytuje.

— Kaip padedate ligoniams?

— "Caritas" pirmiausia organizavo dvasinę pagalbą ligoniams. Labai greitai buvo įrengtos koplytėlės beveik visose ligoninėse. Yra pasišventusių karitiečių, kurios aplanko visus ligonius, paragina į šv. Mišias, prikalbina atgailai net visai tikėjime atšalusius ligonius. Kitos moterys lanko ligonius namuose pagal galimybę suteikdamos pagalbą arba bent sustiprina juos paguodžiančiu žodžiu. Konkrečią pagalbą vaistais ligoniai gauna vyskupijos "Caritas" vaistinėje. Lietuvoje vaistai dabar yra labai brangūs, todėl bedarbiai ir kiti nuskurdę žmonės džiaugiasi, gaudami gerų vaistų nemokamai ar už simbolinę auką.

— Iš kur Jūsų organizacija gauna pagalbos, kaip išsilaiko?

— Vyskupijos "Caritas" yra labai neturtinga. Vilkaviškio vyskupijoje buvo daugiausia sugriauta šventovių, ir dabar jos intensyviai atstatomos, todėl mažai gali padėti "Caritas" organizacijoms. Vis dėlto J. E. vyskupas Juozas Žemaitis šiais metais jau paskyrė kas mėnesį po 200 Lt. "Caritas" reikalams. Lietuvos vyskupų konferencija pasiūlė parapijose vieną rinkliavą per metus skirti "Caritas" labdarai. Taip pat šiais metais ir vyriausybė skyrė lėšų "Caritas" išlaikomiems senelių globos namams. Pavienių aukotojų Lietuvoje turime labai mažai.

Reguliariai mus remia Vokietijos "Caritas" ir Maltos ordinas, atsiųsdami drabužių, avalynės, maisto vargšų valgykloms, kartais vaistų. Viena turtinga parapija savo lėšomis baigia atstatyti senelių globos namus Marijampolėje. Olandijos "Caritas" taip pat parėmė du projektus pinigais.

Vokietijoje gyvenantys tautiečiai Juozas Sarapinavičius, kun. Kazimieras Senkus, Petronelė Prahl savo asmeninėmis aukomis pradžiugina mūsų žmones. Ypač didelę paramą teikia Amerikos lietuviai. Lietuvos vyčių pirmininkas Robertas Boris vien į mūsų vyskupiją suorganizavo kelias vaistų ir slaugos priemonių siuntas, kurios labai praturtino "Caritas" vaistinę ir beveik visas ligonines. Individualią pagalbą gauname ir iš kelių Amerikos lietuvių. Ypač dėkingi Alfonsui Dainiui, F. Petrauskui, S. Daulienei ir kitiems.

— Kokie ateities planai?

— Ateityje ir toliau ruošiamės dirbti prieglobstyje Bažnyčios, kuri turi didžiausią pasitikėjimą visuomenėje. Šiuo metu ypač reikalinga "Caritas" pagalba daugybei nuskurdusių Lietuvos žmonių. "Caritas" organizacija yra pasiruošusi vykdyti patį didžiausią Kristaus įsakymą — mylėti žmones. Sąžiningai dirbdami, tikimės išsaugoti gerą "Caritas" vardą bei sulaukti Dievo ir geradarių pagalbos.

Pokalbį užrašė –
Irena Šverčiauskienė

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express **1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8 Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties)**
Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Skyrius: North York — Town Press, 164 Willowdale Ave, North York, Ont. (416) 222-4021
London — Jonas ir Marytė Narusevičiai, 1055 Guildwood Blvd. (519) 657-1751
Montreal — Andrejs Vitols, 105 56th Ave., Lachine (514) 637-9102

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio
Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga: pirmadieniais ir ketvirtadieniais
St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais
Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais
Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmais mėnesio sekmadieniais
Windsor, Sarnia: antrais mėnesio sekmadieniais
London: antrais ir ketvirtais mėnesio sekmadieniais

Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į *Nordland Express* su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovėje mes užpildysime muitinės pareiškimą, sąskaita bus jums pasiųsta.

Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamiltone

JAV ir Kanados dolerių perdavimas
4% plius $20 pristatymas iki $4,999
3% nuo $5,000

Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:

Siuntinys nr.1	10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių	$50 (JAV $38)
Siuntinys nr.2	12 litrų augalų aliejaus (4x3 litrų)	$36 (JAV $27)
Siuntinys nr.3	4.5 kg vištienos buljonas	$30 (JAV $23)
Siuntinys nr.4	6 kg žemės riešutų sviestas (12x500 g)	$34 (JAV $26)
Siuntinys nr.5	11.5 kg rūkyti šprotai, Ryga 72 dėžutės po 160 g	$64 (JAV $48)
Siuntinys nr.6	20 kg cukraus (10x2 kg) 400 g tirpstančios kavos (2x200 g)	$48 (JAV $36)
Siuntinys nr.7	31 įvairūs kanadiški produktai (20 kg)	$95 (JAV $72)
Siuntinys nr.8	17 įvairūs kanadiški produktai (14 kg)	$65 (JAV $49)
Siuntinys nr.9	220 v. elektrinis šildytuvas	$75 (JAV $57)

SKAMBINKITE Toronto 416 535-5000 Už Toronto ribų 1-800-561-3113 FAX 416 535-5001

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

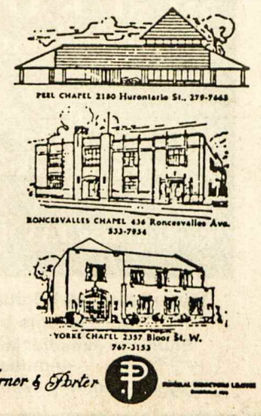

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽEMAIČIAI ROKIŠKYJE

Savo klubą Rokiškyje įsteigė žemaičiai, kurių šiame rajone yra apie tūkstantį. Į kvietimą dalyvauti steigiamajame susirinkime atsiliepė ir prie vaišių stalo susėdo tik keturiolika. Rokiškio žemaičių pavieto kunigaikščiu klubo organizatoriai išrinko iš Skuodo rajono kilusį elektros tinklų viršininką Algirdą Puršinską, jo pavaduotojais — Laimą Markuckienę ir Zigmą Rumšą. Žemaičių klubo organizatoriams pašoko ir padainavo iš Kelmės atvykęs folklorinis ansamblis "Knituvė".

JUODOJO KASPINO DIENA

Lietuvoje vis dar minima gėdingoji Juodojo kaspino diena, susieta su 1939 m. rugpjūčio dvidešimt trečiąją Maskvoj pasirašytu J. von Ribbentropo ir V. M. Molotovo paktu. Prisiminti Juodojo kaspino dieną Lietuvos gyventojus skatino Lietuvos sąjūdis. Lietuvos sostinėje minėjimo dalyviai po Mišių Vilniaus katedroje nužingsniavo prie buvusių KGB rūmų ir Adomo Mickevičiaus paminklo, kur Lietuvos laisvės lygos surengtame mitinge vilniečiai jau 1987 m. rugpjūčio 23 d. drįso viešai pasmerkti to pakto Lietuvai atneštas okupacijas. Minėjimas Kaune buvo pradėtas varpų muzika ir gėlių padėjimu prie Laisvės paminklo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Iškilmėje dalyvavo Kauno tarybos nariai, įvairių partijų bei visuomeninių organizacijų atstovai. Kauno viceburmistrė V. Margevičienė savo tartu žodžiu priminė pakto atneštose okupacijose žuvusius brolius ir seseris, ragino prikelti tautą ir Lietuvą, naujam gyvenimui išjudinti savąjį miestą. Negrįžusieji kauniečiai tą vakarą buvo prisiminti Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje. Šiauliuose, Ginkūnų kapinėse, buvo atidengtas ir pašventintas paminklinis panteonas okupacinio režimo aukoms. Žuvusieji ir nukankintieji prisiminti jiems skirtose Mišiose Šv. Petro ir Povilo šventovėje.

DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Deimantinė vienintelio Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus amžiaus sukaktis iškilmingai buvo paminėta Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje rugpjūčio 21 d. Sukaktuvininkas Mišias koncelebravo su Šv. Sosto nuncijumi arkiv. J. M. Garcia ir visais Lietuvos vyskupais. Pamokslą katedroje gausiai susirinkusiems svečiams ir tikintiesiems sakė Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis, primindamas pernai atšvęstą kardinolo V. Sladkevičiaus auksinę kunigystės sukaktį, jo nueitus gyvenimo kelius. Po pamaldų jį pasveikino Kauno miesto savivaldybės, tarpdiecezinės kunigų seminarijos, visuomeninių organizacijų atstovai ir parapijiečiai. Sveikintojų eiles sustiprino iš Vilniaus Kauno arkivyskupijos kurijon atvykęs Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, atvežęs puokštę baltų lelijų, Aušros Vartų paveikslą ir tautinę juostą. Linkėdamas sveikatos ir sėkmės, prez. A. Brazauskas dėkojo kardinolui V. Sladkevičiui už jo milžinišką poveikį Lietuvos žmonių protams ir širdims. Sukaktuvininką Lietuvos vyriausybės vardu pasveikino sveikatos apsaugos ministeris Antanas Vinkus, įteikęs visų Lietuvos kunigaikščių atvaizdus. ELTOS pranešimu, padėkos žodyje kardinolas V. Sladkevičius pabrėžė, kad lietuvių tautos ateičiai ypač svarbi yra meilė. "Meilė Dievui, meilė Tėvynei ir meilė darbui, išugdyta lietuvyje šimtmečiais".

KELIAS Į KARDINOLUS

Vincentas Sladkevičius gimė 1920 m. rugpjūčio 20 d. Guronių kaime prie Žaslių, lankė Kaišiadorių ir Kauno jėzuitų gimnazijas. Kauno kunigų seminarijon įstojo 1939 m., kunigu buvo įšventintas 1944 m. kovo 25 d. Pradžioje dirbo vikaru ar klebonu Lietuvos parapijose, o 1952-59 m. dėstytoju Kauno kunigų seminarijoje, klierikų bendrabučio vedėju ir dvasios tėvu. "Lietuvos aidas", remdamasis ELTA ir savo žiniomis, rašo: "Per 1957 m. Kalėdas Birštono bažnyčioje vysk. Teofilius Matulionis kun. V. Sladkevičių slapta konsekravo vyskupu. Apie tai sužinojęs tuometinis Religijų tarybos įgaliotinis Justinas Rugienis pareiškė, jog valdžia naujojo vyskupo nepripažins ir vyskupo pareigų eiti neleis. V. Sladkevičiui uždrausta dėstyti seminarijoje. Vyskupas ištremtas į Nemunėlio Radviliškį, prie Latvijos sienos, vėliau perkeltas į Pabiržės bažnyčią Biržų rajone. Tik 1982 m. liepos 26 d., po begalinių derybų su sovietų vyriausybe, vysk. Vincentas Sladkevičius perėmė savo Kaišiadorių vyskupiją. 1988 m. balandžio 26 d. popiežius Jonas Paulius II vysk. V. Sladkevičių paskyrė Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku. Tų pačių metų gegužės 29 d. popiežiaus valia pirmąkart Lietuvos istorijoje lietuvių vyskupas tapo kardinolu. Atgimimo metais kardinolas Sladkevičius pirmasis tvirtai pasipriešino prieš sovietinės sistemos krikščioniškų vertybių niekinimą ir bažnyčios diskriminavimą. 1988 m. rugpjūčio 3 d. į Kauno kunigų seminariją susirinkusiems 250 kunigų kardinolas viešai pareiškė: 'Istorija rodo, kad niekam ir niekad laisvė nebūna dovanojama, bet kad, palankioms aplinkybėms susiklosčius, žmonės ir visuomenė turi patys imti elgtis kaip laisvi'. Kardinolas sovietų vyriausybei paskelbė, kad nuo šiol vyskupai savo nuožiūra skirs dvasininkus ir kandidatus į seminariją, o kunigai vykdys katekizaciją ir jaunimo religinį švietimą, kad Bažnyčia reikalaus sugrąžinti Vilniaus arkikatedrą, Šv. Kazimiero ir Klaipėdos bažnyčias bei religinės spaudos laisvę, kad bažnyčios visoje Lietuvoje vėl skambins varpais..." Tai buvo tikrai drąsūs žodžiai kardinolo, kurį dabar deimantinio amžiaus sukakties proga sveikina Lietuvos prezidentas, kiti vyriausybės atstovai ir religijos laisvę atgavę tikintieji.

V. Kst.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykla ir Aukštesnieji lituanistiniai kursai

prasidės **1995 m. rugsėjo 16, šeštadienį,**

Šv. Juozapo mokykloje, (270 Locke S.).

Registracija nuo 9.30 v.r. Pamokos ir susitikimas su Raseinių Magdele vyks nuo 10 v.r. iki 12 v.p.p.

Dėl informacijos skambinti Onutei Stanevičiūtei tel. ***905 627-0624.***

Atsisveikinom su vienuolikos motina

A. a. Ona Bulaitienė-Raudonaitytė

Britanijos Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapija 1995 m. liepos 29 d. neteko 92 metų amžiaus sulaukusios garbingos parapijietės Onos Bulaitienės-Raudonaitytės.

Velionė gimė Glasgovo mieste, Skotijoje, 1903 m. kovo 25. Ten praleido savo jaunystę.

Susipažinusi su D. Britanijos lietuviškos bendruomenės veikėju Petru Bulaičiu, 1922 m. liepos 17 d. susituokė ir sudarė P. O. Bulaičių šeimą.

Apsigyvendinę Londone, savo šeimoje susilaukė vienuolikos vaikų – 4 dukrų ir 7 sūnų. Visos dukros tapo mokytojomis, iš jų dvi – vienuolėmis-seselėmis. Sūnus dr. Jonas Vytautas tapo arkivyskupu, šiuo metu – apaštališkasis nuncijus Seoul mieste, Korėjoje. Garsusis fotografas Juozas, savo meną pradėjęs Kanados Hamiltone, dabar vadovauja "Hamilton Studios" Londone.

Laidotuvinės pamaldos 1995 m. rugpjūčio 8 d. įvyko lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje Londone. Gedulines Mišias atnašavo arkivyskupas J. V. Bulaitis kartu su klebonu kun. Jonu Sakevičium, MIC, kun. Kastyčiu Ramanausku, MIC, iš Panevėžio ir vienu anglu kunigu iš Highbury parapijos. Arkivyskupas J. V. Bulaitis pasakė atsisveikinimo pamokslą, iškeldamas garbingą savo motinos darbą 13 asmenų šeimoje.

Buvo perskaitytos užuojautos telegramos iš Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II, Vatikano valstybės sekretoriaus ir kitų Vatikano pareigūnų.

Velionė palaidota Šv. Patriko kapinėse, lietuviškame skyriuje, šalia savo vyro Šv. Gregoriaus ordino riterio Petro, dukros Rozalijos Černienės, sūnų – Ronaldo ir Viktoro.

Laidotuvėse dalyvavo apie 200 parapijiečių, atvykusių atsisveikinti su garbinga parapijiete.

S. Kasparas

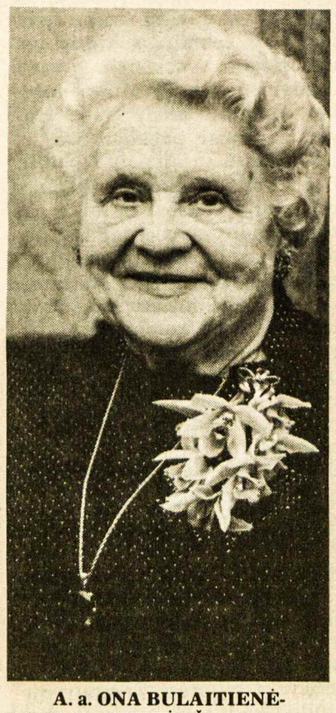

A. a. ONA BULAITIENĖ-RAUDONAITYTĖ, Šv. Sosto nuncijaus Korėjai arkivyskupo J. V. BULAIČIO motina Nuotr. J. Bulaičio

Šiaulių miesto meras dr. ALFREDAS LANKAUSKAS (dešinėje) su Hamiltono miesto meru ROBERT MORROW, pas kurį praleido savaitę, susipažindamas su Hamiltono miesto savivaldybės tvarka Nuotr. V. Stanevičienės

Hamilton, Ontario

ŠIAULIŲ MIESTO MERAS dr. Alfredas Lankauskas Ontario provincijos kvietimu praleido vieną savaitę Hamiltono mieste, susipažindamas su savivaldybės tvarka. Hamiltono miesto meras Robert Morrow jį oficialiai priėmė, supažindino su įvairiais miesto departamentais: planavimo, finansų, ekonomikos, personalo, statybos. Kiekvienas departamento viršininkas atidžiai pasidalino patirtimi ir perdavė daug spausdintos medžiagos. Pietų metu buvo vaišinamas miesto restoranuose.

Vakarais Hamiltono meras Robert Morrow su A. Lankausku dalyvavo įvairiuose parengimuose. Vieną vakarą A. Lankauskas dalyvavo priėmime su kitais miesto atstovais, o kitą – su laivyno kapitonu. Provincijos valdžios atstovė Lillian Ross pasikvietė A. Lankauską į savo namus susitikti su kitais konservatoriais ir jos rajono padėjėjais.

Kadangi Šiaulių miesto savivaldybė perėmė buvusį Zoknių karinį orauostį, A. Lankauskas praleido daug laiko Hamiltono orauostyje, kur domėjosi jo tvarkymu. Hamiltono ir Šiaulių miesto orauosčiai turėjo panašią pradžią – abu veikė kaip karinės bazės. A. Lankauskas turi lakūno leidimą.

Ne tik Hamiltono miesto tvarka ir gamta padarė didelį įspūdį Šiaulių merui, bet ir miesto tarnautojų nuoširdumas bei noras padėti. Kanadiečiai domėjosi Šiaulių miestu.

Svečią žavėjo Kanados gamta; sakėsi radęs Kanadoje tai, ko sunku rasti Lietuvoje – lietuviškos dvasios. Su Kaišiadorių rajono meru Kęstučiu Jakeliu, atlikusiu stažą Delhi mieste, dalyvavo šv. Mišiose Aušros Vartų šventovėje. Po šv. Mišių Jaunimo centro pilnai salei padarė pranešimą. Tėvynės sąjungos Hamiltono grupės valdybos nariai atsilankiusius pavaišino kava su pyragaičiais.

A. Lankauskas Kanadoje gavo žinią, kad mamytė sunkiai serga. Spėjo grįžti namo laidotuvėms. **V.S.**

Hamiltono McMaster universiteto daugiakultūrio radijo stoties darbuotojų surengtoje gegužinėje lietuvių stalą paruošusios – D. VAITIEKŪNIENĖ ir M. BIEKŠIENĖ Nuotr. V. Stanevičienės

KĘSTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus.

Skambinti telefonu **905 643-4990** Kęstučiui Keparučiui.

Adresas: 1053 Barton St. E., Winona, Ontario L8E 5H1

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Joninėms skirtą gegužinę "Pilėnų" stovyklavietėje birželio 25 d. surengė "Švyturio" jūros šaulių kuopa, sutraukusi daug šaulių bei jų svečių ne tik iš Ohajo valstijos, bet ir Kanados. Gegužinės dalyvius pasveikino švyturiečių vadas Mykolas Abarius, neužmiršdamas ir iš Detroito atvykusio kapeliono kun. Alfonso Babono. Stasio Butkaus šaulių kuopos vadas Jonas Šoštakas ir žmona Rasa Šoštakienė visus vaišino stovyklavietėje iškepta vištiena. Muzika visus linksmino Alfonsas Rimba. Buvo pasveikinti gegužinėn atvykę Jonai ir Jonės, vardinių laimę galėję išbandyti laimikiais turtingoje loterijoje.

JAV LB Niujorko apygardai priklausanti Great Neck apylinkė savo veiklą nori padidinti visų Long Island lietuvių įsijungimu. Birželio 2 d. atsistatydinusi senoji valdyba buvo pakeista moterimis. Tą išrinktą moterų valdybą, pasiskirsčiusią pareigomis, sudarė pirm. Irena Vilgalienė, sekr. ir iždo. Rasa Miklienė, vicepirmininkės: Irena Kilienė — kultūriniams reikalams, Lilė Milukienė — socialiniams reikalams, Aldona Žukienė — renginiams. Pirmame naujosios valdybos posėdyje buvo svarstytas veiklos atgaivinimas ir narių skaičiaus padidinimas Long Islande gyvenančiais lietuviais.

DLK Birutės draugijos Klivlando skyriaus pirm. Jadvyga Budrienė rūpinasi Klivlande 1954 m. rugsėjo 15 d. mirusio gen. Vlado Nagio-Nagevičiaus bei jo žmonos Veronikos palaikų perlaidojimu Lietuvoje. Šiuo metu tvarkomi dokumentai, renkamos aukos pervežimo išlaidoms padengti.

Britanija

Mančesterio ramovėnų skyrius Lietuvių klube liepos 15 d. surengė dviejų įvykių minėjimus — Stepo Dariaus ir Stasio Girėno žūties, karaliaus Mindaugo karūnacijos. Minėjimą pradėjo, tragiškai žuvusius lakūnus susikaupimo minute paprašęs pagerbti ramovėnų skyriaus pirm. Vladas Bernatavičius. Trijų dalių paskaitą skaitė Arkadijus Podvoiskis. Pirmoji dalis buvo skirta Dariui ir Girėnui su jau seniai atmesta teorija, kad lėktuvą numušė ir juos nušovė vokiečiai. Iš tikrųjų kaltė tenka lėktuve buvusiam aukščio matuokliui nustatytam dar pagal oro spaudimą Niujorke. Neturėdami radijo siųstuvo ir priimtuvo jiedu negalėjo pritaikyti matuoklio prie Europoje ir Soldine labai pasikeitusio oro spaudimo. Antroji paskaitos dalis buvo skirta Felikso Vaitkaus skrydžiui, o trečioji — karaliui Mindaugui.

Vokietija

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga gegužės 18-21 d.d. Annabergo pilyje prie Bonnos surengė lietuvių jaunimo seminarą, susilaukusį apie 40 jaunuolių iš Hamburgo, Vasario šešioliktosios gimnazijos ir pačios Bonnos. Seminaran atvyko ir VLB krašto valdybos pirm. A. Lipšys. Įvadinį pranešimą į seminarą padarė Bonnos universitete filosofiją studijuojantis Kanados Toronto lietuvis Rimas Čuplinskas. Jis supažindino seminaro dalyvius su seminaro šūkiu: "Aš, Lietuva ir Jaunimo sąjunga". Seminare buvo svarstyti klausimai — "Kaip išeivijos ir Lietuvos jaunuoliai galėtų geriau suprasti vieni kitus?", "Ar žmogui reikia tėviškės?" Diskusijose paaiškėjo, kad ne visi žino skirtumą tarp tėviškės ir tėvynės. Meninei programai paruošti seminaro dalyviai buvo pasiskirstę į skirtingas temas turinčias "Rašytojų klubo", "Meno akademijos", "Dievo piemenėlių", "Musmirių" grupeles. Annabergo pilies koplyčioje atnašautų sekmadienio Mišių metu buvo pasimelsta ir pagiedota šeštadienį paruoštų naujų giesmių. Tada Annabergo salėje buvo išrinkta naujoji Vokietijos lietuvių jaunimo valdyba: pirm. Rimas Baliulis, sekr. Alicija Saulytė, iždo. Klausas Žulys, pašto ryšininkas Alain Gromašauskas, nariai Haroldas Matulevičius, Laima Lipšytė ir Martinas Lipšys.

VLB Miuncheno apylinkė dabar turi 56 registruotus ir 38 neregistruotus narius ir taipgi keletą laikinai atvykusių iš Lietuvos. Gegužės 28 d. įvykusiame metiniame narių susirinkime naujon valdybon buvo išrinkti: pirmininku ir iždininku — Robertas Šneideris, sekretoriumi — Tomas Makaras, kultūriniu darbuotoju — Gintas Vyšniauskas. Revizijos komisijon įsijungė Alina Grinienė ir Petras Noreika.

Australija

A. a. Bronius Straukas, gimęs 1909 m. balandžio 19 d. ūkininko šeimoje Tauragės rajone, baigęs Tauragės gimnaziją, karinę prievolę atlikęs aspirantu, mirė Adelaidėje š. m. rugpjūčio 14 d. palikęs žmoną Genovaitę, su ja išaugintus sūnus Vytautą ir Algį, dukrą Giedrę. Velionis Lietuvoje buvo studijavęs ekonomiką. Atvykęs Australijon 1994 m. tapo išmoningu dailide. Mat įsikūrus Adelaidėje, teko imtis fizinio darbo. Visuomeninėn veiklon įsijungė Adelaidės ramovėnų skyriuje, ALB Adelaidės apylinkėje, krašto taryboje. Jis taipgi bendradarbiavo Vinco Kazoko redaguotoje "Mūsų pastogėje". Velionis buvo ir ilgametis Adelaidės Lietuvių sąjungos narys. Palaidotas vietinėse kapinėse.

HAMILTONO LIETUVIŲ "GINTARINIŲ AIDŲ" radijo (CFMU-FM 93.3 McMaster university) darbuotojai, vadovaujami liet. programos vedėjos L. Stungevičienės, dalyvavo daugiakultūrinių radijo programų gegužinėje universiteto Burke Science Gardens vietovėje. Renginį aplankė un-to rektorius P. George, studentų tarybos pirm. St. Mason, parlamento atstovai Lilian Ross ir Stanley Keys bei Hamiltono miesto pareigūnai.

Už ilgametę darbuotę dovanomis ir žymenimis buvo įvertinti L. Ed. Labuckas ir Liuda Stungevičienė. Po oficialios dalies sekė įvairių tautų meniniai pasirodymai – šokiai, dainos, muzika ir vaišės. Buvo suteikta proga aplankyti radijo stotį, pamatyti įrengimus, aparatūrą ir transliavimo priemones.

Danutės Vaitiekūnienės ir Marijos Bilkšienės pastangomis, meniškai ir turtingai papuoštas lietuvių stalas atkreipė visų dėmesį. Antanas Seniūnas supažindino svečius su lietuviškais pinigais, paruošdamas stalą pinigų parodai. Smuikininkės sesutės Balytaitės visus linksmino gražiomis lietuviškomis melodijomis. Tuo Hamiltono lietuviai atliko gražią savo tautos reprezentaciją. Ačiū visiems CFMU-FM radijo vadovybės ir "Gintarinių aidų" bendradarbių vardu.

Ši radijo stotis, girdima sekmadieniais popiet nuo 1 iki 2 val., yra išlaikoma universiteto studentų tarybos. Programos kultūrinės, nedaro jokio pelno, visi darbo be atlyginimo. Šį rudenį rugsėjo 24 d. radijo vadovybė kreipsis į visus radijo klausytojus prašydama finansinės paramos.

L.S.

PARCEL EXPRESS Inc.

2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7

LIETUVOS skyrius MARGUTIS

Telefonas (416) 604-2538

DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 9 v.r.– 6 v.v.
šeštadieniais 9 v.r.– 4 v.p.p.

Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminėms ir draugams LIETUVOJE

MŪSŲ KAINOS TORONTE:

Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda **$7.50** plius $14 pristatymas
arba
1 kg **$1.49** plius $14 pristatymas

Persiuntimas lėktuvu:
1 kg **$3.99** plius $14 pristatymas

Pervedimas JAV dol.:
4% plius $14 pristatymas

Mūsų atstovas Vilniuje priima siuntinius ir juos pristato adresatams bet kurioje Lietuvos vietoje.
Siuntiniai nemuituojami. Kiekvienas siuntinys nemokamai apdraudžiamas $ 60.00 sumai.
Pageidaujant nemokamai paimame siuntinius iš Jūsų namų.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki..	4.75%
santaupas	3.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	5.75%
180 dienų indėlius	5.75%
1 m. term.indėlius	6.25%
2 m. term.indėlius	6.50%
3 m. term.indėlius	6.75%
4 m. term.indėlius	7.00%
5 m. term.indėlius	7.25%
RRSP ir RRIF	
(Variable)	3.50%
1 m.ind.	6.25%
2 m.ind.	6.50%
3 m.ind.	6.75%
4 m.ind.	7.00%
5 m.ind.	7.25%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	13.00%
nekiln. turto 1 m.	8.00%

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Tik lenkų atgimimas didvyriškas?

Tokia mintis išreikšta dviejų lenkų autorių knygoje "Už rytinės sienos", kurioje rašoma daugiausia apie lenkų kunigų veiklą buvusios Sovietų Sąjungos žemėse, įskaitant ir Lietuvą

ŽIVILĖ MAKAUSKIENĖ, Varšuva

"Lenkija tiktai tada užsitarnaus lietuvių, gudų, ukrainiečių ir kitų pagarbą, jei ne tik turės su jais gerus santykius, bet ir protingai sugebės rūpintis ten gyvenančių lenkų interesais bei teisėmis".

Ši citata galėtų būti motto knygos "Už rytinės sienos, 1917-1993" (Za wschodnią granicą, 1917-1993. Wydawnictwo "Wspolnota Polska" & "Pallotinum II" 1993). Joje aptariama Katalikų Bendrijos būklė buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje lenkų požiūriu.

Kol mes, gyvenantys lietuviškose Lenkijos srityse, susilauksime tokio dėmesio iš Lietuvos K. Bendrijos atstovų pusės, pasiskaitykime, kaip tie reikalai suprantami Lenkijoje.

Knyga "Už rytinės sienos" parašyta dialogo forma — kalbasi kun. Jan Palyga su kun. prof. Romanu Dzwonkowskiu, Liublino katalikiškojo universiteto dėstytoju.

Knygoje išsamiai apžvelgtas katalikų gyvenimas 1917-1993 m. laikotarpyje visuose stambesniuose Sovietų Sąjungos lenkų telkiniuose. Ypač daug dėmesio skiriama prievartinei bedievybei bei jos pasekmėms. Objektyviai pateikiama informacija apie Katalikų Bendrijos persekiojimą Sovietų Sąjungoje, katalikų kovą prieš bedievybę, pasiryžimą išlikti ištikimais savo tikėjimui.

Nemažai dėmesio knygos autoriai skiria Lenkijos įtakai, kaip autoriai vadina, "lenkiškiems kresams". Autoriai išsamiai informuoja apie pagalbą, kurią teikė Lenkijos Katalikų Bendrija katalikiškajai tų teritorijų visuomenei, vykdydami "istorinę Lenkijos misiją".

Kalbėdami apie katalikų skaičių Ukrainoje ir Gudijoje, autoriai rašo: "Kadangi didžiulė dalis lotynų apeigų katalikų ir toliau ten siejama su lenkiškumu, tai suprantama, kad lenkų tautybės žmonių skaičius prilygsta save katalikais laikančių skaičiui". Rašoma kad katalikų (taigi ir lenkų) Gudijoje yra apie 2,5 mln., o Ukrainoje daugiau kaip milijonas. (Pagal oficialius gyventojų surašymo duomenis, Gudijoje 400,000 gyventojų laiko save lenkais, Ukrainoje — apie 300,000, Ž.M.).

Knygoje labai plačiai rašoma apie lenkų kunigų pagalbą savo tautiečiams buvusioje Sovietų Sąjungoje. Sužinome, kad dar Stalino laikais ten vyko lenkų kunigai, kurie neoficialiai lankė lenkų tikinčiuosius, laikė jiems Mišias, krikštijo jų vaikus ir t.t. Autoriai nesutinka su Gudijos, Lietuvos ir Ukrainos tautinio atgimimo veikėjų priekaištais, esą lenkų kunigai vadovavo ten lenkinimo veiklai.

Iš knygos sužinome, kad šiuo metu Gudijoje dirba apie 70 lenkų kunigų, Ukrainoje — apie 100. Kiek Lietuvoje dirba kunigų iš Lenkijos, nerašoma, bet Lietuvai skiriama taip pat nemažai vietos, nors nedaug tėra informacijos apie kunigų iš Lenkijos veiklą.

Yra žinoma, kad daugelis jų vyko į Lietuvą (tuomet dar "tarybinę") ir vadovavo ten tikinčiųjų, visų pirma, lenkų, religiniam gyvenimui. Rašydami apie lenką kunigą iš Maišiagalos — prelatą Otrembskį, autoriai prisimena, kad jis pažinojo generolą Želigowskį (taip pat ir a.a. vyskupą Steponavičių, kuris buvęs "lenkų priešas"). Kun. Otrembskis prieš dvejus metus gavo aukštą apdovanojimą už savo veiklą iš Lenkijos konsulo Vilniuje.

Ta proga knygos autoriai nukrypsta istorijon: "Lietuviai laiko Želigowskį agresoriumi, o tarpukario laikotarpis jiems — Vilniaus ir Vilnijos okupacija, nors, kaip atkreipė dėmesį prof. P. Lossowski, ši formuluotė čia visai netinka. (. . .) Dauguma Vilniaus krašto gyventojų visiškai nenorėjo lietuvių valdžios, priešingai, troško, kad šios žemės priklausytų Lenkijai. Dėl to kovojo ir taip 1922 metais balsavo. (Kalbama apie balsavimus į vadinamąjį Vidurio Lietuvos seimą, kurį boikotavo lietuviškoji Vilniaus ir Vilniaus krašto gyventojų dalis, Ž.M.). Taigi kaip galima kalbėti apie okupaciją? Drama yra ta, kad lenkai, kurių Vilniaus krašte buvo persvara, o ir toliau taip yra, okupacine laikė Lietuvos valdžią ir turėjo realų pagrindą taip manyti, nes ta valdžia atėjo į Lietuvą Ribbentropo-Molotovo sutarties dėka. 1919-1920 metais lietuviai bendradarbiavo su bolševikais prieš atgimstančią po padalinimo Lenkiją. 1939 metų rudenį su entuziazmu priėmė Vilnių ir Vilniją iš Stalino rankų, taigi, dalyvavo naujame Lenkijos padalinime. Vokiečių okupacijos laikais lietuviai bendradarbiavo su vokiečiais naikinant šimtus tūkstančių žydų, Lenkijos piliečių. (. . .) Lietuviai nenori lenkų draugystės. Priešingai, jie teigia, kad lenkų kultūra jiems yra didžiausia grėsmė. Be to, lietuviai negali susitaikyti su mintimi, kad Vilnius yra apsuptas lenkų, ir daro viską, kad tai pakeistų, aišku, ten gyvenančių lenkų sąskaita".

Kelis kartus knygos autoriai Lietuvos atgimimo Sąjūdį vadina nacionalistine organizacija, lietuvius kaltina liguistu nacionalizmu. Beje, visai kitaip knygos autoriai vertina ten gyvenančių (taip pat Gudijoje ir Ukrainoje) lenkų tautinį atgimimą: jį vadina "stebuklingu, nepaprastu, didvyrišku" ir pan.

Iš knygos sužinome, koks yra Lenkijos kunigų, atvykusių į Gudiją, Ukrainą ir Lietuvą, teisinis statusas. "Tai sudėtingas klausimas. *Lenkijos Primas, kaip dvasinis lenkų, gyvenančių už Lenkijos ribų, vadovas, siunčia ten kunigus trejiem metam, susitaręs su tenykščiais vyskupais.* Tie treji metai gali būti prailginti. Taip tvarkoma su K. Bendrijos hierarchija. Kitas reikalas su civilinėmis valdžiomis, kurios privalo registruoti tuos kunigus. Kartais jos būna neigiamai nusiteikusios kunigų iš Lenkijos veiklai dėl vienokio ar kitokio praeities vertinimo ar savo tautinio požiūrio. Gudijoje valdžia pripažįsta sutartį, kurią Lenkija sudarė su Sovietų Sąjungos taryba religijos reikalams. Registruojami ir kiti kunigai, nuvykę dirbti į buvusią Sovietų Sąjungą. Tuos, kurie atvyko pagal privačius kvietimus ir pradėjo ten sielovados darbą, valdžios toleruoja, nors pabrėžia, kad jų teisinis statusas nėra sutvarkytas. (. . .) Senose lenkiškose srityse lenkai katalikai ir toliau sudaro tikinčiųjų daugumą ir dažnai yra parapijų branduoliai. Dėl to Lenkijos K. Bendrija jautėsi įpareigota rūpintis katalikais už mūsų rytinės sienos. Juolab, kad tie žmonės visuomet su viltimi žvelgė į Lenkiją ir tokios paramos laukė. Jie žinojo, kad Lenkijoje yra tikėjimo laisvė, kad čia yra daug kunigų, kurie galėtų pas juos atvykti. Vyskupai iš pasienio vyskupijų visuomet suprato šį reikalą ir sengėsi neapvilti tų žmonių. Dar prieš prasidedant Gorbačiovo "perestroikai" ta pagalba buvo teikiama, nors ir ribotai. Gorbačiovo laikais prasidėjo rimta pagalba — ir materialinė, ir asmeninė. 1990 metų pavasarį buvo įsteigta *Varšuvoje Tikybinės pagalbos TSRS katalikams taryba,* kuriai pirmininkavo vyskupas Jerzy Dąbrowski. Po jo mirties tą užduotį perėmė vyskupas Ryszard Karpinski iš Liublino".

Knygoje gan išsamiai aptariami taip pat katalikų santykiai su kitų tikėjimų atstovais, minimas tam tikras konfliktas tarp "lenkiškojo" tikėjimo ir Rytų apeigų krikščionių.

Baigdama knygos aptarimą, pacituosiu dar keletą sakinių iš knygos "Už rytinės sienos", tikėdama, kad jos autorių — Lenkijos Katalikų Bendrijos atstovų išsakytos mintys yra universalios, vienodai įpareigoja tiek lietuvius, tiek ir lenkus.

"Kalba religiniame gyvenime yra nepaprastai svarbus, o kartu ir jautrus klausimas. Turi būti respektuojami tikinčiųjų pageidavimai, nes priešingu atveju nukenčia ne tik religinis gyvenimas, bet ir visuomeninė darna, kuriai Rytų Europoje vis dar gresia baisi ir naikinanti jėga—nacionalizmas. (...) Teisė pasirinkti religinių paslaugų kalbą priklauso tik tikintiesiems, o ne pašaliniams asmenims; šių taisyklių privalo laikytis K. Bendrija, valstybė, suinteresuoti asmenys ir institucijos".

Lietuvių radijo programos Hamiltone "Gintariniai aidai" vedėja LIUDA STUNGEVIČIENĖ. Šiai programai jau 17 metų

Hamiltono McMaster universiteto daugiakultūrio radijo stoties gegužinėje atsilankę prie lietuvių stalo. Iš kairės: Mikalauskienė, Pakalniškienė, O. Stanevičiūtė, federacinės valdžios atstovas Stanley Keyes, D. Vaitiekūnienė, A. Stanevičius, D. Biekšienė Nuotr. V. Stanevičienės

V. Kašubos suprojektuotas paminklas Laisvės aikštėje Druskininkuose su Lietuvos himno žodžiais Nuotr. D. Meliūno

Margo gyvenimo atspindžiai

Susipažinus su nauju Bronio Railos straipsnių rinkiniu

Č. SENKEVIČIUS

"TŽ" redakciją 1995 m. pavasarį pasiekė Bronio Railos knyga "Rašalo ašaros", išleista Lietuvos žurnalistų sąjungos leidyklos "Žurnalistika" Vilniuje 1995 m. Atsakingasis tos knygos redaktorius Domas Šniukas pridėtame lapelyje trumpai išreiškė pageidavimą, kad "būtų gražu, jeigu pristatytumėt šią knygą".

Pristatyti šią autobiografinių atspalvių knygą reiškia pristatyti B. Railą, kurį išeivijos skaitančioji visuomenė neblogai pažįsta. Pokarinei Lietuvos kartai jis betgi kai kam su savo publicistika galėjo būti legenda, kai kam su prakalbom per radiją piktas tautos atskalūnas, o daugeliui gal ir geriausiu atveju – mįslė.

Tos 2000 egzempliorių tiražu po Lietuvą pabirusios "Rašalo ašaros" įrėmina portretą žmogaus, vieniems besiblaškiusio tarp "keturių vėjų", laimingai perėjusio "trečią frontą", o gal ir daugiau, įsitvirtinusio tautininkų sluoksniuose, pagaliau koja kojon pataikiusio su išeiviškaisiais liberalais; kitiems – Raila pirmiausia tik lietuviškosios raštijos nepavargstantis darbuotojas, žurnalistas tikra to žodžio prasme, kenčiantis dėl to baisaus "amato", kaip jis pats tai pavadina, maištaujantis, griaunantis sunkias kultūrinio bei politinio gyvenimo užtvankas, kad gyvastingumo srovė vis tekėtų ir neužželtų amžinų rezoliucijų išvadomis: pas mus viskas gerai.

Toli gražu jis viso to turbūt nė nebandytų daryti, jei ne ta jo aštrioji plunksna, ne tik rašanti bet ir badanti, gnybianti, padraskanti. Tas derinys, audžiamas žodžių parinkimo siūlais, padažomas stilistinėmis priemonėmis, pavirsta nepakartojama, sunkiai pamėgdžiojama išraiška, tik jam, Railai, būdinga.

"Rašalo ašaros" – tai rinkinys straipsnių, rašytų ir spausdintų prieš 30 metų ir vėliau, daugiausia "Dirvos" ir "Akiračių" skaitytojams, kai kas apie žurnalizmą išeivijos žurnalistų leidinyje "Lietuvis žurnalistas". Įvykiai, įžvalgos, nuomonės, kritika ir žmonės sudaro tų straipsnių turinį.

Autorius skaitytoją pavedžioja įvairiais keliais ir takeliais, leidžia pabūti ir privačiuose kiemuose, į kuriuos patekti šiaip jau eiliniam žmogui nebūtų buvę lengva.

Atskirais straipsniais skaitytojas supažindinamas su autoriaus artimesniais kolegomis žurnalistais: Antanu Valiukėnu, Stasiu Leskaičiu, Vincu Rasteniu, Vytautu Alantu, Stasiu Santvaru, Antanu Rimydžiu, Georges Matore, Aleksiu Rannit'u, Algirdu J. Greimu. Rūpestį dėl lietuvių kalbos grynumo ir žodžių vartojimo laikraštinėje kalboje autorius parodo net keliais platokais pasisakymais, nenusileisdamas nė kalbininkui A. J. Greimui. Tai būdinga. Svarbiausia betgi pagirtinas pats tiesos ieškojimas.

Pastarąja dingstimi paremti ir visi kiti knygoje dėstomi klausimai, prie kurių skaitytojas verčiamas stabtelti, atidžiau pažiūrėti, nuspręsti: taip ar ne. O jau tie "antraip" parašyti teiginiai ne vieną skaitytoją gali rimtai įtempti. Nepaisant kas bebūtų, kontroversijose sparčiau ryškinasi B. Railos talentas.

Įdomus ir knygos pavadinimas. Žodžiai "rašalo ašaros" savo sąskambiu giminiuojasi – vienas ataidi kitame. Tai lyg šauksmas kalnų tarpeklyje, plačių ir laisvų lygumų ilgesys.

Įžvelgti galima ir kitą tų dviejų žodžių ryšį: abiejuose kirtis krinta ant "aš". Taip – tai jis, pats autorius, nuoširdžiai išsikalbantis ir apie kitus pasakojantis tiesiai, atvirai ir aiškiai, tarkim, kaip tie senoliai Rozalimo turguje, "kas tik ant dūšios" išdroždavo seniai matytiems iš kitos parapijos atvykusiems giminaičiams.

Knygos atveju, ne visi skaitytojai iš tos pačios "parapijos", ne visi vienminčiai. Bet turbūt daugelis pastebi autoriaus atvirumą, suranda patrauklumą pradėtą skaitymą tęsti, žodiniu puošnumu pasigėrėti. Aišku, ne visi kūrybą vertina pagal savo plunksnas. Anuomet literatūros žinovai karštai ir ilgokai spaudoje ginčijosi dėl meninės tikrovės ir idėjų beletristikoje.

Autobiografinį knygos bruožą paryškina šešiolikoje puslapių išspausdintos nuotraukos bei kitos iliustracijos. Pačioje pirmojoje nuotraukoje – Bronys Raila savo jaunystės kolegų tarpe. Čia Petras Cvirka, Jonas Šimkus, Petras Čiurlys, Antanas Venclova. Paskutinėje – jis prosenelis ir senelis su dukraite Gina ir jos sūneliu Linu. Tai auksiniai vakarai, tarsi visų vingių ir siūbavimų užsklanda. Grafišką, sakytume, tų vingių apibūdinimą išreiškia Rimanto Dichavičiaus viršelis.

O redaktoriaus žodyje D. Šniukas tarp kitko suglaustai apibendrina knygos autorių:... "ko gero, ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoj šiandien vargu ar atsirastų žurnalistas, kuris galėtų susilyginti su Broniu Raila produktyvumu, akiračio platumu, pilietine pozicija, meistriškumu". Asmenvardžių ir periodinių leidinių rodyklės kalba apie plačią šio leidinio apimtį.

Bronys Raila, RAŠALO AŠAROS. Išleido "Žurnalistikos" leidykla Vilniuje. Spausdino "Aušros" spaustuvė Kaune. Tiražas – 2000 egz. Vilnius, 1995 m., 432 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rašytojo Antano Vaičiulaičio (1906-1992), prie Vašingtono palaidoto Lietuvos žemės sūnaus, dabar jau Lietuvoje išleistu romanu "Valentina" yra susidomėję du ten filmus kuriantys režisieriai. Vaidybinę vaizdajuostę "Valentinos" motyvais Lietuvos televizijai nori sukurti rež. Vidmantas Bačiulis, vaidybinį filmą kino teatrams — rež. Gytis Lukšas. Šiems savo planams jiedu jau prašė velionies rašytojo našlės Joanos Vaičiulaitienės sutikimo.

Dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) pomirtinis fondas Čikagoje 1995 m. stipendijas paskyrė: tūkstančio dolerių — Klaipėdoje gimusiam Kęstučiui Bendinskui, 500 dolerių — Kanadoj gimusiai Larisai Matukaitei. K. Bendinskas siekia biochemijos doktorato Ohajo valstybiniame Bowling Green universitete. L. Matukaitė ruošiasi studijuoti apsaugą nuo užkrečiamųjų ligų, siekdama magistrės laipsnio Londono higienos ir tropinės medicinos mokykloje.

Konkursinių nuotraukų parodą Adelaidės lietuviams Australijoje liepos 8-9 d.d. surengė ALB Adelaidės apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Janinos Vabalienės. Konkursan ypač buvo stengiamasi įjungti jaunesnės kartos atstovus. Nuotraukos buvo padalytos į tris kategorijas — bendruomeninės veiklos, portretų ir laisvos kūrybos kompozicijų. Kategorijų laimėtojams rengėjai buvo numatę premijas po šimtą dolerių. Konkurso dalyvius ir parodos lankytojus pasveikino ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. J. Vabolienė. Konkursinėn parodon įsijungė 15 fotografų su 61 nuotrauka. Tarp dalyvių buvo tik vienas fotoveteranas Alfonsas Budrys, dešimtis jaunesnės kartos atstovų ir keturi brandaus amžiaus sulaukę fotografai. Vertintojų komisija bendruomeninės veiklos kategorijoje premiją paskyrė Antanui Pociui už nuotrauką "Aušros' stovykla", portretų kategorijoje — Alfonsui Budriui už nuotrauką "Charakteris". Laisvos kūrybos kompozicijų kategorijoje šimto dolerių premiją pusiau pasidalijo du laimėtojai: Vytautas Neverauskas su nuotrauka "Pajūryje" ir Paulius Rupinskas su nuotrauka "Žemės pilis". Adelaidės lietuviams dabar kasmet bus rengiamos konkursinių nuotraukų parodos. Nuotraukų konkursais lietuviškon veiklon norima susigrąžinti jos vengiantį Australijos lietuvių jaunimą.

"Santaros-Šviesos" šiemetinė konferencija buvo pradėta Lietuvoje. Jos pirmoji dalis birželio 22-25 d.d. įvyko Vilniuje ir Anykščiuose. Konferenciją užbaigusi antroji dalis buvo surengta rugsėjo 7-10 d.d. JAV Mičigano valstijoje, "Camp Ronora" vasarvietėje prie Watervlieto. Antrosios dalies programon buvo įjungtos paskaitos: kun. Valdo Aušros — "Kryžius ir politinis aktyvumas Juergen Moltmanno teologijoje", Giedriaus Subačiaus — "Pastangos kurti bendrinę žemaičių kalbą XIX š.", Vainio Aleksos — "Nalų įnašas į šių dienų amerikiečių literatūrą", Artūro Tereškino "Įvadas į 'Absonią' ", Rimvydo Šilbajorio — "Pakeliui iš sodžiaus — naujesnioji Lietuvos poezija", Algio Mickūno — "Hermeneutika ir moteris indų tradicijoje", Ilona Maziliauskienė — "Jūros motyvas Lietuvos pokarinėje prozoje", Liūto Mockūno — "Lietuvių frontas ūkanose", Aleksandro Štromo — "Ideologinė politika pokomunistiniame pasaulyje", Vytauto Žalio — "Lietuvos geopolitinio kodo paieškos", Bronio Savukyno — "Kas darytina lietuvių bendrinės kalbos ateičiai — kalbos politikos strateginės nuostatos ir jos planavimas", Virginijaus Gasiliūno — "Algimantas Mackus tarp raiškos ir saviraiškos".

Atskirai reikėtų paminėti apskritu stalu pavadintą I. Maziliauskienės, Vitalijos Bogutaitės, Zenono Rekašiaus, Kęstučio Keblio pokalbį "Leiskit į tėvynę — kodėl mes negrįžtame?" Neužmirštinas ir iš Klivlando atvykusios dainos veteranės sol. Aldonos Stempužienės koncertas. Kūrybiniame literatūros vakare dalyvavo Antanas Šileika, Rasa Kalinauskaitė, Ingrida Matusevičiūtė, Rimas Vėžys, svečias iš Izraelio Icchokas Meras, pokalbiui su juo vadovavusi ir vakaro dalyvius supažindinusi su jo atsivežta naujausia "Apversto pasaulio" knyga Violeta Kelertienė.

Šiauliečio poeto Juozo Miliausko-Miglovaros (1845-1937) šimtas penkiasdešimtąjį gimtadienį specialia paroda Vilniuje paminėjo Martyno Mažvydo biblioteka. Jis yra dalyvavęs 1863 m. sukilime, platinęs "Aušrą" ir joje bendradarbiavęs. V. Miliauskas Miglovaros slapyvardžiu parašė eilėraščių rinkinius "Įvairios eilės" (1884) ir "Giedmenys" (1914), išleidęs brošiūrą "Viduklės kraštas" su 1863 m. sukilimo atsiminimais. Jo eilėraščių jau yra tapusių liaudies dainomis.

Meninių atvirukų konkursą paskelbė Šilutės miesto vadovai. Lietuvos dailininkai atvirukų konkursui skirtuose darbuose prašomi įamžinti Šilutės miesto, jo Bitėnų, Juknaičių, Kintų, Rusnės, Ventės bei kitų gyvenviečių istorinius, architektūrinius bei kultūrinius paminklus, žymiuosius žmones, įvairius pamario motyvus. Laukiama ir teminių darbų meninių atvirukų rinkiniams. Konkurso rezultatus žadama pranešti 1996 m. gegužės 25 d. Šešių geriausių darbų autoriai bus paskelbti laureatais ir premijuoti.

Dusetų dailės galerijos ilgai laukė šio miestelio Zarasų rajone K. Būgos vidurinėje mokykloje dėstytojais dirbantys dailininkai. Mat ten sustiprintas dailės mokymas. Mokykla jau yra pasižymėjusi po pasaulio parodas keliaujančiais vaikų piešiniais. Galerija galės pasinaudoti ir prie Salako gyvenantys dailininkai E. Velaniškytė ir G. Borisevičius. Dusetų dailės galerija turbūt yra pirmoji tokia profesionali institucija, įsteigta pačių iniciatorių pastangomis mažam miestelyje. Seniūnijos salę be nuomos mokesčio pirmaisiais metais jiems pasiūlė naujoji Zarasų rajono valdyba. Lėšų parūpino urėdija, Zarasų ir Dusetų įmonėlės. Pirmojon parodon Dusetų galerijoje įsijungė dailininkai iniciatoriai R. Pučekas, A. Stauskas, E. Rauzgas, dailės mėgėjai — Š. Sauka, N. Saukienė, R. Matulionis, A. Latėnas, R. Gabšys ir J. Bajoriūnas. Galerijoje dabar bus rengiami ir dailės mėgėjų susirinkimai, pokalbiai apie meną.

Leonidas Jacinevičius, rašytojas ir žurnalistas, gimęs Kaune 1944 m. gegužės 3 d., mirė Vilniuje šią vasarą. Velionis 1965-67 m. studijavo Vilniaus universiteto filologijos fakultete, vėliau dirbo "Komjaunimo tiesos" ir "Pergalės" žurnalo redakcijose. Jo kūrybinį palikimą sudaro apysakų rinkiniai "Miestas didelis-mažas" (1966), "Rūgštynių laukas" (1968), "Keičiu gyvenimo būdą" (1974), "Apysakos" (1981), "Seni miesto medžiai" (1983), daugiausia vaizduojantys miesto aplinkoje susiformavusį jaunimą — jautrios prigimties autoanalizėn linkusius žmones, ieškančius gyvenimo tikslo ir prasmės. Toks, atrodo, buvo ir tų apsakymų autorius, taipgi parašęs romaną "Arbata penktą valandą ryto" (1979), pjesę "N kilometre" (1977), "Rūgštynių lauko" motyvais sukūręs scenarijų filmui "Kur iškeliauja pasakos" (1973), su Sauliumi Šalteniu — muzikinę pjesę "Ugnies medžioklė su varovais".

Apie gyvenimo tikslo ir prasmės ieškojusį, rašiusį ir gėrusį L. Jacinevičių "Lietuvos aido" vyr. red. Saulius Šaltenis jautriame nekrologe rašo: "Ir štai rašytojas baigė gyvenimą šiurpiai vienas — be šeimos, be draugų ar kokio šunelio, sukniubęs vonioje. Rašytojų sąjungoje Sigita Jacinevičienė paraudusiomis akimis tylėdama parodė lyg paskutinę recenziją apie savo vaiko Mindaugo tėvą medicinos ekspertizės pažymą — dėl toli pažengusio lavono puvimo. Mirties priežastis nenustatyta. Niekaip iš karto netilpo galvoje, kad tas TOLI PAŽENGĘS yra taip gerai mūsų pažįstamas. Kokia sielvartinga praraja tarp daug žadėjusios jaunystės ir to toli mirtin pažengusio, neaišku, kada mirusio, neaišku, kiek laiko vienut vieno, niekam nereikalingo išgulėjusio . . . Paskutinį kartą ponia Sigita kalbėjosi su savo vaiko tėvu birželio 7 d. Tada jis netikėtai paprašė, kad ji nuvestų jį į Šv. Jonų bažnyčią Pirmosios Komunijos ir išpažinties. Bet to puikaus kunigo, kuriam rašytojas rengėsi atsiverti, nebuvo, tai sutarė rudenį eiti . . ." Deja, rudens velionis jau nesulaukė. Į kapines nežinia kada numirusį rašytoją L. Jacinevičių be išpažinties ir Pirmosios Komunijos palydėjo Vilniaus katedros rektorius mons. Kazimieras Vasiliauskas. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.
SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	6.13%
180-364 d. term. ind.	6.13%
1 metų term. indėlius	6.13%
2 metų term. indėlius	6.25%
3 metų term. indėlius	6.25%
4 metų term. indėlius	6.25%
5 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn.palūk.	6.00%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	6.50%
3 metų GIC-met. palūk.	6.50%
4 metų GIC-met. palūk.	6.50%
5 metų GIC-met. palūk.	6.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.75%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.00%
2 metų	8.00%
3 metų	8.25%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Sporto vadovai, dalyvavę Pasaulio lietuvių žaidynėse Vilniuje. Iš kairės: ryšininkas VYTAUTAS GUDIŠKIS, Britanijos lietuvių bendruomenės pirmininkas JARAS ALKIS, kanadiečiai – MINDAUGAS LEKNICKAS ir ŠALFASS pirmininkas AUDRIUS ŠILEIKA

SPORTAS

"Aušros" klubo žinios

Klubo vadovybė kviečia jaunuosius narius, o taip pat norinčius pradėti žaisti krepšinį berniukus ir mergaites registruotis šio sezono veiklai. Berniukams nuo 7 iki 12 metų amžiaus, E, D ir C klasėse registracija Prisikėlimo parapijos salėje rugsėjo 18 d., 6 v.v. Treniruotės vyks pirmadieniais, o berniukai 13-17 metų amžiaus, B ir A klasėse, registruojami bus rugsėjo 20 d., 6 v.v. Jų treniruotės vyks trečiadieniais.

Mergaitėms nuo 7 iki 17 metų amžiaus registracija vyks rugsėjo 26 d., 6 v.v. Father Redmond School, Valermo Drive, Etobicoke. Joms treniruotės bus pravedamos antradieniais. Treniruočių pradžia (visoms klasėms) bus pranešta vėliau.

Klubo vadovybė jau planuoja šio sezono rungtynes. Numatomas pravesti jaunių klasių metinį turnyrą šių metų lapkričio mėn., į kurį bus kviečiamos svečių komandos. Dėl platesnės informacijos prašom kreiptis į Liną Kuliavienę tel. 416 766-2996.

Klubo valdyba

Žaidynės iš kitos pusės

Kęstutis Lakickas "Apžvalgos" 34 nr. pastebi, kad Penktosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės su grauduliu palydėtos jų uždaryme Dariaus ir Girėno stadione Kaune. Nejauku buvę klausytis D. Verdi operos "Aida" muzikos, lyg tokiai progai jau nieko nebūtume turėję lietuviško. Buvusi gėda ir prieš užjūrio lietuvius, kuriems iš paskutiniųjų buvę norėta pasirodyti. Iškilmės Lietuvos mokesčių mokėtojams kainavusios 3 milijonus litų. Gal tie pinigai ir nebūtų pagerinę pensininkų būklės, bet niekas nepagalvojęs apie mokytojus, kurie buvo priversti atostogauti be algų. Gėda, kad reikėję skirti 520,000 litų perspausdinimui žaidynių programų, kuriose pirmoje laidoje prezidento ir premjero nuotraukos buvo pajuodusios... **Inf.**

Golfo žinios

Rugpjūčio 13 d. Toronto lietuvių golfo klubas (TLGK) dalyvavo 1995 Baltijos golfo turnyre Maples of Balantrae golfo aikštėje. Šiemet turnyrą rengė suomių klubas. Laimėję praėjusius du turnyrus, lietuviai stengėsi visus nugalėti trečią kartą iš eilės, tačiau suomiai juos pralenkė tik trim (smūgiais) taškais. Klubo rezultatai sudaromi sudėjus šešių geriausių iš komandos devynių žaidėjų taškus. Suomiai iš viso surinko 474 taškus, lietuviai – 477, latviai – 506, estai 521. Lietuviams atstovavę TLGK buvo Arvydas Buntinas (76), Kęstutis Eimantas (77), Algis Mikelėnas (80), Audrius Eimantas (81), Darius Vaičiūnas (81), Antanas Stauskas (82), Ramūnas Saplys (88), Justinas Mikelėnas (92), Ričardas Bagdonas (92). Ateinančiais metais Baltijos turnyras, organizuojamas estų klubo, įvyks rugpjūčio 24 d., 10 v.r. Aurora Highlands golfo aikštėje. **DV**

Ateitininkų žinios

Los Angeles ateitininkų stovykla įvyko rugpjūčio 6-13 d.d. Santa Barbaroje, Kalifornijoje. Dalyvavo apie 40 vaikų, 7-14 metų amžiaus. Marytė Sandanavičiūtė-Newson energingai vadovavo stovyklai. Jai pagelbėjo Aldona Butkienė, Vilija Tompauskaitė, Adrija Karaliūtė, Aras Mattis, Povilas Pakuckas ir Andrius Pupius. Buvo atvykę du vadovai iš toliau – Marius Polikaitis iš Čikagos ir Dainora Kupčinskaitė iš Bostono. Amanda Ragauskaitė ir Danutė Jasiukonytė stovyklautojus maitino skaniu maistu. Stovyklos metu įvyko kelionę į muziejų, iškyla į kalnus ir išvažiavimas prie jūros. Visi labai linksmai praleido savaitę kartu. **A. Butkienė**

Skautų veikla

• Rugsėjo 12 d., 7.30 v.v. skautų būkle – "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntų vadovų-vių bendras posėdis, kuriame bus nustatytas metų veiklos planas.

• Rugsėjo 23 d., 11 v.r. Po Maironio mokyklos pamokų visų šakų skautų-čių registracija. Tuo pačiu metu vyks uniformų mainymas. Tie, kuriems uniformos jau per mažos, galės jas parduoti ar dovanoti mažesniems. Tai atlikti tėveliai yra prašomi pagelbėti.

• Rugsėjo 24 d. po vasaros atostogų bei stovyklų vyks iškilmingas tuntų veiklos atidarymas Prisikėlimo parapijos šventovėje. Mišios 10.15 v.r. Po jų atidarymas, sueiga parapijos salėje. Dalyvauja visi-sos uniformuoti. Kviečiami tėveliai ir skautininkai-kės. Rinktis salėje 9.45 v. ryto.

• Rugsėjo 23-24 d.d. "Dainavoje", prie Detroto, organizuojamas LSS/ASS suvažiavimas. Bus bendra ir įvairių šakų programa bei linksmavakaris. Norintieji ten dalyvauti registruojasi pas s. J. Taorienę tel. 216 531-9491. Mokestis $40 (JAV). **M.**

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6.13% už 90-179 dienų term. indėlius	
6.13% už 180-364 dienų term. indėlius	
6.13% už 1 m. term. indėlius	
6.25% už 2 m. term. indėlius	
6.25% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 4 m. term. indėlius	
6.50% už 5 m. term. indėlius	
6.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.75% už 5 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal čekių sąsk. virš 50.000	
5.00% už Amerikos dol. 1 m. GIC	
4.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol.Sav.Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	7.50%
2 metų	7.50%
3 metų	7.75%
4 metų	7.75%
5 metų (fixed rate)	8.00%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	7.50%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 101 milijoną dolerių

MasterCard **Kredito kortelė**

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki $30.000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:
• Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti **R. Jareckui**
tel. 416-370-3539Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę, visais atvejais prašau kreiptis į mane, skambinant bet kuriuo metu.

RE/MAX Above the Crowd!
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)

TEODORAS STANULIS
RE/MAX West Realty Inc.
tel. **416 769-1616**, namų tel. **416 231-4937**, nešioj. tel. **416 802-1029**, FAX **416 769-1524**.

KIPLING-RATHBURN rajone parduodamas centrinio plano 3 miegamųjų "bungalow". Du dideli žaidimų kambariai, sklypas 49x125 pėdų. Jame 18 vaismedžių. Autobusas – tiesiai į Kiplingo požeminį, arti mokyklų ir parko. Tuoj pat galima užimti. Prašoma kaina $229,000.

SĄŽININGAS, GREITAS IR GARANTUOTAI MALONUS VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS VISAIS PARDAVIMO-PIRKIMO REIKALAIS. NEMOKAMAS NAMŲ ĮVERTINIMAS

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814
2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Tony Genys Sutton GROUP

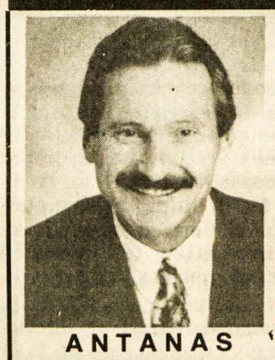

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
ANTANAS GENYS
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Countrywide
WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė
4889 Dundas Street West, Suite 102,
Etobicoke, Ontario M9A 1B2
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

Many years have gone by. Friends and relatives are expecting you. Have they changed? Will you recognize them? Anticipation. Excitement. Welcome on Board.

We have 7 weekly flights to Lithuania.

Lufthansa has daily flights from Canada to Frankfurt. And from there, convenient nonstop connections to Vilnius, 7 times per week. So if you cannot wait to get there, check with Lufthansa, Europe's leading airline.Call your travel agent or 1-800-563-5954 (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

LH 95-023

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Per 7 darbo dienas jūsų giminėms Lietuvoje tiesiai į rankas perduodam amerikietiškus dolerius.

DRAUDA
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tiksłus patarnavimas. Skambinkite
JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733
namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

KELIONĖS Į LIETUVĄ
visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Prahą, Varšuvą arba per kitus jūsų pageidaujamus miestus ir įvairias oro linijas. Didelis pasirinkimas. *Labai greitai parvežam viešnagei jūsų gimines iš Lietuvos.*

DĖMESIO! NUPIGINTA:
VILNIUS - per Kopenhagą.
Rugsėjo 15, grįžimas rugsėjo 23 ar 30 d.d. – $819 plius mokesčiai.

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS.
Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 10 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570
FAX 416-538-9657
ALGIS MEDELIS

Vaikai - mūsų ateitis ir viltis!

Todėl ruošiama **VAIKŲ ŠVENTĖ,**

1995 m. spalio 14-15 dienomis, Anapilyje, Mississaugoje.

Programa *taikoma mokyklinio amžiaus vaikams, nuo 6 iki 16 metų amžiaus.*

Įvairūs lietuviški užsiėmimai, *meno, muzikos bei dailiojo žodžio konkursai, talentų popietė, tėvelių svetainė, meno paroda, vakaruškos, Mišios, koncertas.*

Šventėje dalyvaus *folkloro specialistė – Raseinių Magdelė ir Meškiukas Rudnosiukas!*

REGISTRUOTIS *privaloma iš anksto.*

Dėl registracijos anketų kreiptis į ***KLB raštinę,***

1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. Telefonas 416 533-3292.

Artėja Vaikų šventė

Kas tas "Rodom-darom"?

Jau ne vieną sykį spaudoje buvo rašyta, kad artėjančios Vaikų šventės (spalio 14-15 d.d.) programoje bus "Rodom-darom" pobūdžio užsiėmimai. Šią programos dalį rūpestingai ruošia ir koordinuoja Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovės – A. Paulionytė, L. Paulionytė, A. Karasiejūtė ir D. Baršauskaitė. KLJS įsijungimas į Vaikų šventės ruošą liudija ir jaunesniosios kartos įsitikinimą, kad iš tikrųjų "Vaikai – mūsų ateitis ir viltis!"

Kad vaikams ir tėveliams būtų iš anksto suprantama, ką reiškia "Rodom-darom", verta šią programos dalį smulkiau apibūdinti. Vaikai, atvykę į Vaikų šventę šeštadienį iš ryto, gaus specialią "VŠ paso knygutę". Su šiuo "pasu" galės apkeliauti 25 stoteles, įrengtas Anapilio didžiojoje salėje. Kiekvienas vaikas galės pasirinkti savo "maršrutą" – tai reiškia, kad Jonukas galės pirmiausia bėgti prie lietuviškų kompiuterinių žaidimų, o Marytė gal pirmiausia panorės nusifotografuoti su žymiu asmenim iš Lietuvos istorijos. Kiekvienoj stotelėje bus specifinis uždavinys, ir vaikai bus skatinami aplankyi visas stoteles. Aplankęs stotelę ir atlikęs uždavinį, vaikas gaus antspaudą paso knygutėje. Vaikai, surinkę visų stotelių antspaudus, bus apdovanoti specialiomis dovanėlėmis, kurias išdalins Meškiukas Rudnosiukas.

Stotelėse užsiėmimus praves įvairūs specialistai – Laimutė Kisielienė, žymi Lietuvos choreografė, rodys lietuviškų šokių žingsnius; Rasa Paškočimienė praves muzikinius užsiėmimus; skautės rodys lietuviškų šiaudinukų meną; Londono pensininkai praves mįslių spėliojimą ir t.t. Visi užsiėmimai bus vaikams patrauklūs, visur vaikai bus prižiūrimi ir skatinami kuo daugiau stotelių aplankyti. Žinoma, tėveliai šventėje irgi laukiami, galės vaikus lydėti į įvairias "Rodom-darom" stoteles.

"Rodom-darom" stotelės veiks tik šeštadienio rytą. Vaikai, užsiregistravę dalyvauti įvairiuose konkursuose, laisvai suspės aplankyti ir šiuos užsiėmimus. Pietų metu bus proga šventės dalyviams atsipūsti, atsigaivinti, o po pietų vyks talentų popietė, kurioje pasirodys konkursų laureatai bei Raseinių Magdelės folkloro programa, įtrauksianti visus šventės dalyvius. Besiruošiantys šventėje dalyvauti turėtų jau dabar kaupti jėgas, nes šeštadienio vakarą įvyks pasilinksminimas, kur visiems reikės šokti, dainuoti ir smarkiai žaisti! Vakaronę praves Inga Pivoriūtė, o muzikuos Teodoro Pabrėžos vadovaujama kapela.

Sekmadienį bus specialios vaikų Mišios. Šventės viršūnė – koncertas-spektaklis, kuris bus įdomus ir vaikams, ir tėveliams bei seneliams. Koncerte pasirodys jungtinis mokyklų choras bei svečiai iš Maironio mokyklos Klivlande. Žinoma, ir Rudnosiukas dalyvaus. Koncerto programai vadovauja muz. Dalia Viskontienė, o kai kurias dainas parašė muz. Rita Kliorienė. Scenines dekoracijas projektuoja Jurgis Sederavičius. Jau aišku, kad koncertas bus neeilinis.

Visi, kuriems rūpi mūsų ateitis – skatinkite vaikus, vaikaičius, provaikaičius, draugus, pusbrolius – visus jauniausios kartos narius dalyvauti šioje ypatingoje Vaikų šventėje! **RG**

Vaikų šventės kvieslė RASEINIŲ MAGDELĖ (Virginija Našlėnienė), kažkuo sudominusi mažąją stovyklautoją šios vasaros "Neringos" stovykloje, JAV

Palaidotas buvęs Maskvos klebonas

1995 m. rugpjūčio 23 dieną, sulaukęs 90 metų, Maskvoje mirė vyriausias amžiumi Rusijoje katalikų kunigas lietuvis Stanislovas Mažeika. Dvidešimt trejus metus jis ėjo Maskvos Šv. Liudviko šventovės klebono pareigas.

Velionis gimė 1905 m. liepos 10 d. Kybartuose. Besimokydamas Kauno kunigų seminarijoje, jis įstojo į marijonų vienuoliją, o 1932 m. birželio 19 d. buvo įšventintas kunigu.

Pirmuosius kunigiškosios tarnystės metus velionis praleido besidarbuodamas Marijampolėje, vėliau studijavo Romoje. Grįžęs į Lietuvą, jis buvo paskirtas Marijampolės marijonų šventovės rektoriumi.

Po 1945 m., prasidėjus katalikų persekiojimui Lietuvoje, kunigui marijonui Mažeikai gana dažnai teko keisti darbo vietą. Jis ėjo vikaro pareigas keliose Vilniaus bei kitų Lietuvos miestų parapijose, ilgiausiai — nuo 1950 iki 1960 m. — dirbo Tverečiaus parapijoje. Vėliau jis buvo paskirtas Vilniaus arkivyskupijos kancleriu. Tuo metu Vilniaus arkivyskupijos žinioje buvo ir vienintelė tuo metu Maskvoje veikianti šventojo Liudviko katalikų šventovė.

Į Maskvą kun. St. Mažeika persikėlė 1967 m. Ilgus metus jis buvo vienintelis katalikų kunigas Šv. Liudviko šventovėje. Paskutinius dvejus metus, susilpnėjus sveikatai, Mišias velionis atnašaudavo namuose. Savaitę prieš mirtį, rugpjūčio 16 d., jis buvo aprūpintas ligonio sakramentais.

Rugpjūčio 25 d., kai Katalikų Bendrija mini šventąjį Liudviką, šio šventojo vardu pavadintos Maskvos šventovės tikintieji atsisveikino su savo ilgamečiu klebonu. Gedulines Mišias aukojo Apaštalų Sosto nuncijus Maskvoje arkivyskupas Jan Bukowski, lotynų apeigų apaštalinio administratoriaus generalvikaras kun. Antoni Gej ir kurijos kancleris kun. Viktor Barcewicz.

Tardamas atsisveikinimo žodį, arkivyskupas Bukowski pažymėjo, jog kunigas Mažeika 23 metus buvo vienintelis kunigas šioje vienintelėje Maskvoje veikusioje katalikų šventovėje. "Apie didvyrišką kunigo Stanislovo tarnystę", — kalbėjo nuncijus, — "aš pirmąkart išgirdau dar prieš dvidešimt metų, gyvendamas Romoje. Jis gyveno ilgą ir labai naudingą gyvenimą, už kurį šiandien privalome dėkoti Dievui".

Velionis savo testamente išreiškė norą būti palaidotas savo gimtinėje — Kybartuose. Lietuvos pasiuntinybė Maskvoje pasiūlė savo paramą, pervežant velionies palaikus į Lietuvą. **Inf.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

ANTROJI SĖKMINGA KANADOS ŠVIETĖJŲ VASARA LIETUVOJE

Pagal Kanados-Baltijos šalių švietėjų partnerystės projektą jau antrus metus Lietuvoje organizuojami kursai anglų kalbos mokytojams. Šią vasarą Kaune vykusiuose kursuose dalyvavo apie 130 anglistų iš Kauno miesto ir Kauno apskrities. Dalyviai, tarp kurių buvo ir mokytojai multiplikatoriai, išmoko daug aktyvaus mokymo metodų, lavino kalbos įgūdžius, mokėsi diferencijuoto vaikų pažinimo.

Kanados-Baltijos šalių švietėjų projektas tęsis trejus metus. Jame numatyta, kad mokymas vykdomas sesijomis. Kiekvienai sesijai vadovauja aštuoni Kanados ir aštuoni Lietuvos švietėjai. Projekto dalyvius, o taip pat ir jų mokytojus rekomenduoja Švietimo ir mokslo ministerija. Dalyviai yra perenkami iš visų geografinių zonų, bet ypač iš tolimesnių kaimo vietovių. Todėl 1996 m. vasarą kursai vyks viename tolimiausių Lietuvos miestų – Skuode.

Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerija nuoširdžiai dėkoja šio projekto iniciatorei, koordinatorei ir nenuilstamai vykdytojai p. Vidai Juozaitytei, Kanados mokytojams, ir visiems rėmėjams. Esame dėkingi už abipusį suinteresuotų pusių dialogą, kurio svarbiausias tikslas – švietimo reformos tęstinumas Lietuvoje. Dėkojame už darbą, skirtą Lietuvai ir jos žmonėms. Personali ir kvalifikuota lektorių parama, išmintingas patarimas bus puiki paskata mūsų šalies pedagogams eiti ieškojimų ir atradimų keliu.

Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerija

MYLIMIEJI – SESUTĖS IR BROLELIAI!

Labai atsiprašau, kad taip ilgai negalėjau Jums padėkoti už gautą spaudą "Tėviškės žiburiai". Ačiū visiems redakcijos darbuotojams už tokias malonias žinias. Malonu, kai sužinai, kas vyksta visame pasaulyje ir mūsų Lietuvėlėje.

Aš negalėjau Jums parašyti, nes buvau stipriai susižeidęs dešinę ranką. Dabar jau galiu rašyti.

Esu pensininkas, buvęs tremtinys 10 metų. Išvežė mane 17 metų iš gimnazijos 1949 m. kovo 21 d. Grįžau laimingai su tėveliais. Tėviškėje nieko neradome – tik krūmokšnius ir dirvonus. Buvo likęs tik kryžius.

Linkiu Jums visiems darbuotojams Dievo palaimos, sveikatos darbuotis dėl Lietuvos, nes mūsų tėviškėlė yra labai labai skriaudžiama.

Vytautas Stelmokas,
Garliava

SOLD — COLDWELL BANKER — Expect the best.

DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*

20 High Park Blvd., Toronte.

Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416 530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*

Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*

Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)
Telefonas **416 763-5677**

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)
Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

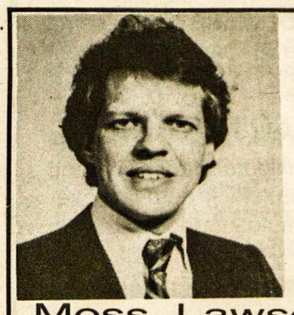

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
viceprezidentas ir direktorius

Telefonai – 416 864-2734
1 800 387-1883 (toll free)

- Įstaiga veikia nuo 1923 metų.
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", RRSPs, "Mutual funds" ir auksą.
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

Advokatas

RAMŪNAS P. LAPP-LAPAVIČIUS,

B.A., LL.B.

60 Hume Street,
Collingwood, Ontario
L9Y 3Z5

Tel. 705 445-2886
FAX 705 444-5837

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION

Vienintelis Kanadoje

lietuviškas kelionių biuras

kviečia keliauti kartu!

N A U J O V Ė S!!!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL. Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Naujas, patogus ir greitas skridimas į Vilnių per Paryžių arba Londoną su **AIR CANADA** ir **LAL** arba **CANADIAN** ir **LAL** kaina **$950** (kan.) + mokesčiai. Vasaros metu – **$1200** (kan.) + mokesčiai. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų nemokamo svorio.

* * * * * * * * * * * * * * *

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skridimams su FINNAIR, LUFTHANSOS, KLM, ČEKOSLOVAKŲ, LOT bei kitų planinių bendrovių lėktuvais
* Parduodame ir neplaninius (charterinius) skridimus, kaina į Vilnių gegužės mėnesį pradedant nuo **$699** (kan.)
* Sutvarkome iškvietimus
* Parūpiname vizas
* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus ir laivais

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro paslaugomis

Telefonas 416 533-8443
FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

RE/MAX Above the Crowd!

Juozas (Joseph)
NORKUS

#1 KANADOJE

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.

Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

AMBER GLOBUS LTD.
/GINTARAS EXPRESS/

2230 Lakeshore Boulevard West
Etobicoke, Ontario M8V 1A5 *(Humber Bay Plaza)*
Tel: (416) 255-8603 Fax: (416) 255-8220

Vasaros darbo laikas:
pirm. - penkt. **9 v.r. - 6 v.v.,** šešt. **10 v.r. - 4 v.p.p.**

Mūsų atstovai:
Hamiltone – Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Montrealyje – Žaklina, Maris Kemzane, tel. (514) 637-9495

Siuntiniai laivu:
1 kubinė pėda - $7.00 plius $14 pristatymas
arba
1 kg - $1.50 plius $14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:
1 kg - $5.50 plius $14 pristatymas
Siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
Siuntiniai **nemuituojami.**

UŽSAKOME KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS: nuo $1050

Pervedame pinigus – JAV arba Kanados $ $: 5% plius $14 pristatymas.
Pigiausiomis kainomis persiunčiame automobilius ir kitus stambius krovinius į Baltijos šalis.
Siūlome paruoštus Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų maisto siuntinius.

DRESHER

DRAUDA
Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Ateinantį sekmadienį bus renkama antroji rinkliava Kanados Katalikų Bendrijos reikalams.

— Lietuvos kankinių šventovės choras, vad. muz. Jono Govėdo, ir vaikučių choras, vad. muz. Nijolės Benotienės, jau pradėjo savo veiklą. Abu chorai kviečia naujus narius įsijungti į jų eiles.

— Nuoširdžiai dėkojame kun. Liudui Januškai, OFM, du sekmadienius laikiusiam pamaldas Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje.

— Mūsų parapijos šventė bus rugsėjo 24, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos — 3 v.p.p. Po pamaldų bus šventinamas naujasis keltuvas. Parapijos vaišės Anapilio salėje 5 v.p.p.

— Anapilio autobusėlis parapijos šventės dieną važiuos iš ryto įprasta sekmadienio tvarka. Po pietų veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o atgal į požeminių traukinių stotį parveš po vaišių.

— Mišios rugsėjo 17, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Joną Tonkūną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Antaną Bernotą.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 17 d. pamaldas laikys kun. A. Žilinskas; moterų draugijos posėdis tuoj po pamaldų šventovės salėje.

— Rugsėjo 24 d. pamaldų nebus.

— Parapijos tradiciniai Padėkos šventės pietūs bus spalio 15 d. Lietuvių namuose 1.30 v.p.p. Bilietus jau pardavinėja P. Langienė ir R. Pūkienė. **E.J.St.**

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, rugsėjo 10 popietėje dalyvavo 206 asmenys. Svečių knygoje pasirašė dr. Stefa Guobužienė iš Tauragės, mokytoja Romutė Kviklytė iš Vilniaus, Vyt. P. Puzinauskas iš Vašingtono (JAV) ir Vilija Bijūnaitė, studentė iš Bavarijos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys H. Sukauskas.

— LN valdybos posėdis įvyks rugsėjo 14 d., ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Rugsėjo 17, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus gegužinės ir poilsio stovyklos pranešimai bei aptariami kiti reikalai. Negalintys dalyvauti prašomi pranešti Teodorui Stanuliui 416 769-1616.

— Rugsėjo 20, antradienį, 7 v.v. įvyks LN visuomeninei veiklai aptarti posėdis. Kviečiami LN kultūros k-jos, "Atžalyno", LN vyrų ir moterų būrelių ir visuomeninės veiklos komiteto atstovai. Bus aptariami LN metinio pobūvio, Kūčių vakaro ir Naujų metų reikalai. Negalintieji dalyvauti prašom paskambinti T. Stanuliui 769-1616 arba LN vedėjai 532-3311.

— LN informacinis susirinkimas įvyks spalio 15 d., sekmadienį, 2 v.p.p. Vytauto Didžiojo menėje. Bus svarstomi slaugos namų ir LN reikalai.

— "Lokio" svetainei reikalingas bufeto tarnautojas-a. Besidominčius kviečiame prašymus paduoti į LN raštinę.

— Slaugos namams aukojo: $100 – Ona ir Stasys Žvirbliai a.a. A. Petkevičiaus atminimui; $50 – J. A. Šimkai a.a. A. Jankaitienės atminimui; $50 – J. A. Šimkai a.a. M. Juzumienės atminimui.

Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto Ontario, M6P 1A6.

Anapilio keltuvo vajui aukojo: $200 — E. S. Pusvaškiai; $150 — P. E. Ališauskai; $100 — F. Juzėnas, J. Staškevičius; $50 — "TŽ" darbuotojai (a.a. Aleksandro Kalūzos atminimui). Iki šiol keltuvui suaukota $10,113, o bus išleista daugiau kaip $95,000.

A. a. Albinui Krakaičiui mirus, užjausdami žmoną Onutę, seserį Marytę Saliklienę, Vacį Saliklį, brolį dr. Bronių Krakaitį, L. Seibutienė, K. Vl. Balčiūnai, J. St. Kliorikaičiai, St. T. Urbantai, J. K. Rudžiai, M. St. Čeponiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $60.

IMIGRACIJA Į KANADĄ
W & H GROUP
verslo ir imigracijos patarėjai.

Paskutiniai pokyčiai imigracijos potvarkiuose gali pagreitinti jūsų prašymų eigą ir padidinti galimybes. Sunkesniais ir sudėtingais atvejais pasiruošę jums taip pat padėti. Teikiamos kai kurios garantijos. Pirmasis patarimas nemokamas.

Tel. 416 620-1434,
FAX 416 620-4641

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pasibaigus vasaros atostogoms, parapija ir organizacijos vėl pradeda naują darbo sezoną. Kviečiame visus aktyviai įsijungti į savo parapijos ir organizacijų veiklą.

— "Išminties knygos" — paskutinis Senojo Testamento tomas, verstas prel. Antano Rubšio, jau išspausdintas ir platinamas mūsų parapijos raštinėje. Kaina — $12.

— Pakrikštytas Andrius-Dainius, dr. Astos (Grinytės) ir Dainiaus Vaidilų sūnelis.

— Rugsėjo 9 d. Šv. Jono kapinėse palaidota a.a. Malvina Juzumienė.

— Parapijos choro pirmoji repeticija įvyks šį ketvirtadienį, rugsėjo 14, 7 v.v. muzikos studijoje. Kviečiame ir kitus papildyti šios parapijos choro eiles.

— Vaikučiai, kurie priklauso parapijos vaikų chorui, prašomi sekmadieniais per 10.15 v.r. Mišias rinktis prie vargonų. Chorui vadovauja muz. D. Viskontienė.

— "Volungės" choras repetuoja mūsų parapijos patalpose penktadieniais 7 v.v. Choro vadovybė kviečia jaunimą įsijungti į šį gražų ir veiklų vienetą.

— Kanados lietuvių katalikių moterų mūsų parapijos skyriaus naujos valdybos pirmasis posėdis įvyks rugsėjo 19 d., 7 v.v. klebonijos patalpose. Skyriaus susirinkimas — spalio 22 d. po 11.30 v.r. Mišių, parapijos salėje.

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį rengia mūsų parapijos tarybos labdaros sekcija, vyks spalio 4 ir 5 d.d. nuo 12 v.p.p. iki 9 v.v. didžiojoje parapijos salėje.

— Mišios sekmadienį, rugsėjo 17, 8.15 v.r. — už a.a. Danutę Beresnevičienė; 9.15 v.r. — už a.a. Sofiją Gegužienę; 10.15 v.r. — už a.a. Benigną Jonušienę ir jos šeimos mirusius, a.a. Joną ir Emiliją Aleksus, a.a. Vytautą Tamulaitį; 11.30 v.r. — už parapiją ir visus parapijiečius.

Kanados lietuvių muziejaus ir archyvo išlaikymo vajui aukojo: $100 — P. Braziūnas. Už auką dėkoja valdyba.

A. a. Laimutės Butėnienės atminimui Irena Turūtienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

A. a. Felikso Rimkaus vienerių metų mirties atminimui žmona Albina "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. Aleksandro Kalūzos atminimui, Liudvika Morkūnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Aleksandro Kalūzos atminimui Stasys ir Sofija Rakščiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Albino Krakaičio atminimui pagerbti J. Šileikienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. Albinui Krakaičiui mirus, nuoširdžiai užjausdami jo žmoną Onytę, brolį Bronių, sesutę Marytę ir jos šeimą, Timukų šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Apolinarui Sakui mirus, užjausdami žmoną Stefą, sūnų Gediminą, dukrą Dalią su šeimomis ir visus gimines, Liuda ir Zigmantas Mockai, Rodney, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

Mirus a.a. M. Juzumienei, užjausdama jos vyrą K. Juzumą, Toronto Lietuvių namų buhalterė Danguolė Sher tremtinių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojo $30. Mokyklos rėmėjai už auką dėkoja.

Dail. Rasa Staniūnienė, vasaros pradžioje atvykusi iš Lietuvos dalyvauti Stone Powder parodoje, vykstančioje Toronto Fort York patalpose nuo liepos 8 iki spalio 28 d.d., rugsėjo 2 d., šeštadienio rytą nukrito nuo penkto aukšto stogo King gatvėje, kur ji su vyru Safarian studijos patalpose buvo apsistojusi. Sunkiai sužeista buvo nuvežta į Šv. Mykolo ligoninę.

Dailininkė jau buvo pasiruošusi vykti į Čikagą, kur taipgi Balzeko muziejuje turėjo dalyvauti SEL (Super Ex Libris) parodoje. Blogiausia, kad dvi dienas prieš nelaimę buvo jau pasibaigusi jos sveikatos drauda, ir dėl to ji pateko į didelius finansinius sunkumus. Galintieji padėti yra prašomi kreiptis į jos vyrą Sigitą Staniūną tel. 416 504-1854. **Inf.**

REIKALINGA auklė 6 dienom per savaitę, kuri gyventų kartu bei atliktų ir namų ruošos darbus. Skambinti 905 738-8458.

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

PROGRAMOJE:

3 v.p.p. *Lietuvos kankinių šventės Mišios ir po jų – šventovės keltuvo šventinimas.*

5 v.p.p. *– vaišės Anapilio salėje.*

Bilietai į vaišes gaunami sekmadieniais po Mišių Anapilyje ir pas R. Celejewska tel. **416 231-8832.**

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ***Anapilio parapijos taryba***

įvyks 1995 m. rugsėjo 24, sekmadienį, ANAPILYJE.

Toronto vyrų choro "Aras" pirmoji repeticija įvyks rugsėjo 19 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos patalpose. Kviečiami visi choristai sugrįžti ir laukiama naujų. **Choro valdyba**

Toronto miesto rotušėje rugsėjo 11-20 d.d. (darbo valandomis) vyks archyvinės medžiagos paroda paminėti naujosios rotušės 30-metį.

Toronto savivaldybė skelbia "Sveiko miesto savaitę" rugsėjo 16-24 d.d. Vyks įvairūs renginiai gamtosaugos temomis, vaikštynės bei parodos. Šeštadienį, rugsėjo 23, Toronto šiaurinėje dalyje (į šiaurę nuo CP geležinkelio) organizuojama vartotų daiktų "atidavimo" diena. Palikti savo nereikalingas prekes namo priekyje (bet ne ant šaligatvio), kur norintys galės pasiimti.

Klaipėdos menininkų parodos Toronte: rugsėjo 24 d., 12 v. atidarymas Anapilio parapijoje, Kanados lietuvių muziejaus parodų salėje ir spalio 1 d. 10 v.r. Prisikėlimo parapijos parodų salėje. Parodas rengia Kanados lietuvių muziejus ir LN Kultūrinė komisija.

Kun. Petro Ažubalio stipendijų fondas kasmet skiria stipendiją jaunuoliui ar jaunuolei, studijuojantiems humanitarinius mokslus ir besireiškiantiems lietuviškoje veikloje. Prašymus iki š.m. lapkričio 1 d. siųsti šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn Street, Oakville, Ont. L6J 3E2, Canada. **Inf.**

Kanados lietuvių fondui *A. a. Alės Paškevičienės atminimui* aukojo: $100 – Vladas Plečkaitis, Jonas, Elen Valiulis; $50 – dr. Juozas Gutauskas; $45 – A. Paškevičius; $30 – Rūta Danaitytė; $25 ir mažiau: P. J. Lėveris, p.p. Buivydai, R. B. Čeponkus, J. D. Danys, V. Kongelis, V. Prisčepionka, dr. A. Jurkus, E. Šimanskis, J. K. Augaitis, dr. A. Šidlauskas, I. Gabalis, D. Bružas-Mogck, J. E. Dalmotas, S. V. Balsevičius, O. R. Barisai, Rita Rudaitis, V. J. Kairys, B. A. Eimantas, P. E. Jurgutis, B. Vilčinskienė, V. V. Radžius, A. R. Sapliai, K. A. Gudžiūnas, A. J. Morkūnas, R. R. Kličius, A. Šimanskienė, J. A. Radžius, V. Paukštaitis, E. D. Brikis, J. Paslauskas, M. Bružienė, S. Danaitienė. Iš viso suaukota $900.

A. a. Alės Paškevičienės atminimui, buvę otaviškiai, dabar gyvenantys Toronte, Kanados lietuvių fondui aukojo $335 – J. Z. Dabrowski, Liuda Daunienė, Veronika Kubilienė, Vida Šukienė, dr. J. Rimšaitė, J. P. Ivanauskai, A. K. Poviloniai, A. Tamulavičiūtė, B. V. Palilioniai.

Visiems aukotojams dėkoja –
Kanados lietuvių fondas

IŠNUOMOJAMAS naujai įrengtas vieno miegamo butas netoli "Vilnius Manor" ir Lietuvių namų, ramioje vietoje, pirmame aukšte. Skambinti tel. 416 767-8644.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS krašto tarybos suvažiavimas įvyks 1995 m. lapkričio 4-5 d.d. Anapilio sodyboje.

KLB krašto tarybos vyriausioji rinkimų komisija praneša, kad reikiamą kandidatų skaičių į naują KLB krašto tarybą pateikė šios apylinkės: Edmontono — V. M. Kadis; Otavos — A. Eimantas; Montrealio — P. Adamonis, J. Adamonis, J. Išganaitis, G. Nagys, B. Niedvaras, R. Pocauskaitė-Rudinskienė, L. Stankevičius, B. Staškevičius, J. Šiaučiulis, B. Vaitkūnaitė-Nagienė; Hamiltono — K. Deksnys, S. Kareckas, V. Kvedaras, B. Mačys, J. Pleinys, J. G. Skaistys, V. Stanevičienė, J. Stankus; Londono — S. Keras, R. Kurienė, G. Petrauskienė, E. Petrauskas; Windsoro — Č. Kuras; Wasaga Beach — Stayner — J. Gudas.

Š. m. spalio 1 d. rinkimai vyks šiose apylinkėse: Delhi yra 5 kandidatai: S. Beržinis, J. Lukšys, P. Pargauskas, G. Rugienius, V. Vytas. Bus išrinkti — 3.

Toronte yra 23 kandidatai: J. Adamonytė, M. Balaišytė, S. Baršauskas, G. Bijūnienė, L. Ehlers, L. Januška, J. R. Juodis, J. Kuliešius, N. Liačienė, A. Pacevičius, G. Paulionienė, V. Pečiulis, A. Pūkas, I. Ross, V. Samonis, A. Saplys, T. Stanulis, kun. J. Staškevičius, M. Arštikaitytė-Uleckienė, J. Uleckas, A. Vaičiūnas, R. Sakalaitė-Jonaitienė, V. Zubrickienė. Bus išrinkti — 18. **Inf.**

KLB veiklai aukojo: $100 – E. Mačiulaitis, A. Rūta; $50 – M. J. Astrauskai; $30 – J. Šileikienė. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū. **Inf.**

A. a. Aldonos Jankaitienės šviesiam atminimui pagerbti laidotuvių metu *"Kovai su vėžio liga"* Lietuvoje aukojo: $50 – Albina Ožinskienė ir Daiva Ožinskienė; $20 – D. Zulonienė, Mr. & Mrs. Ranosz, E. B. Kišonai, R. Ciplijauskas, B. D. Lawcock, D. V. Dargis, A. A. Jucys, V. L. Matulevičius, V. G. Butkiai, J. Z. Dabrowski, J. Pacevičienė, V. K. Gapučiai, S. A. Pacevičiai; $15 – E. Simonavičienė; $10 – A. Kilinskas, L. Strumila, V. Puzerienė, L. R. Puteriai, E. Geldutienė, B. J. Tamulioniai, V. Lapaitis, M. Povilaitienė. **M. P.**

A. a. Aldonos Jankaitienės šviesiam atminimui pagerbti laidotuvių metu *"Sibiro tremtinių grįžimo fondui"* Lietuvoje aukojo: $30 – D. G. Sakus; $25 – A. J. Sungailos; $20 – H. Stepaičiai, I. P. Lukošевičiai, A. L. Monstvilai, V. T. Gražuliai, A. Abromaitytė, J. Bakis, A. M. Radžiūnai, V. Balsienė, M. V. Vaitkai, A. Ciplijauskas, D. Pranaitis, M. Vasiliauskienė, Č. L. Senkevičiai, D. Barzdžiūtė, E. M. Kazakevičiai, A. A. Valadkos, R. Žiogaris, J. Šileikienė, P. V. Jankaičiai, J. Paršeliūnas, A. Šeškuvienė; $10 – V. Lapaitis, D. R. Puteriai, G. S. Krašauskai, A. B. Arūnai, A. Klupšienė, D. T. Renkauskai, T. G. Dalinda, D. Zakarevičienė, J. Augėnienė, O. Yčienė, E. Benetienė, V. Yčienė, J. Augustinavičienė, V. Vaitkienė, D. Lapienė, I. Punkrienė, J. Batūrienė, P. B. Sapliai, E. Jaškienė; $5 – A. Venslovaitienė. Benamių vaikų kaimo *"Vaiko tėviškės namai"* statybai Lietuvoje $10 aukojo B. Tamošiūnienė.

Velionės dukrai Ramintai Halinai, sūnui Giedriui Jankaičiui su šeimomis ir visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja šių fondų globėja –
KLK moterų dr-jos centro valdyba

A. a. Aldonos Jankaitienės atminimui pagerbti *Toronto skautams* $20 aukojo Lydija Balsienė. **A.S.**

• **Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Lietuvos ambasada

Otavoje praneša, kad jos laikinasis reikalų patikėtinis **Jonas Paslauskas** su savo šeima jau persikėlė iš Vašingtono į Otavą ir pradėjo eiti savo pareigas. Laikinas adresas: Embassy of the Republic of Lithuania, 511 Gilmour Street, Ottawa, Ont. K1R 5LS. Tel. (613) 236-4283. Faksas: (613) 234-1422.

Prof. hab. dr. Domas Kaunas, Vilniaus universiteto knygotyros katedros vedėjas, lydimas p. p. Adomavičių, rugsėjo 6 d. lankėsi "Tėviškės žiburiuose", domėjosi laikraščio paruošimu, papasakojo apie pirmosios lietuviškos knygos (M. Mažvydo "Katekizmo") 450 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks 1997 m. Šiam minėjimui rengti sudaryta plačios apimties valstybinė komisija. Svečias paliko 32 psl. leidinėlį, kuriame išspausdinti visi su tuo minėjimu susiję užmojai. Nėra abejonės, kad ši pirmosios lietuviškos knygos sukaktis, bus atitinkamai paminėta ir išeivijoje.

Savaitraštis "Gimtasis kraštas", išeinantis Vilniuje, 1995 m. 33 nr. cituoja ištraukas iš "Tėviškės žiburių" — įžanginį iš š. m. 23 nr. apie išeivijos jaunimo nutautimo grėsmę ir A. Balašaitienės straipsnį "Du veidai", kuriame autorė rašo apie Amerikoje besilankančius tautiečius, vienaip kalbančius išeivių visuomenei, kitaip — Lietuvos žmonėms. Įžanginio autorius Č.S. iškelia faktą, kad išeivijos jaunime vyrauja dvi kryptys — pasilikti lietuvių visuomenėje arba susilieti su vietiniais gyventojais. Lankymasis Lietuvoje sustiprina lietuviškumo jausmą ir paskatina išmokti lietuvių kalbą net tuos, kurie buvo kitaip nusiteikę.

Solistės Slavos Žiemelytės kūrybos vakaras, suruoštas Lietuvos muzikos draugijos š. m. gegužės 26 d. Lietuvos menininkų rūmuose, buvo aprašytas "Muzikos baruose" (nr. 172-173), draugijos dvisavaitiniame leidinyje, leidžiamame Vilniuje. Apibūdintas jos gyvenimo kelias bei gražiai atsiliepta apie jos neseniai išleistą biografiją, parašytą Jūratės Vyliūtės.

Lietuviškų institucijų ir veiklos žinyno antrąją laidą ruošia "The Silver Pages" firma, vadovaujama lietuvės Joanos Bičkus. Jos išleistas "The Silver Pages" yra angliškas leidinys, kuriame sukaupta pensininkams naudinga informacija apie įvairias paslaugas; susilaukė teigiamų atsiliepimų ir net raštinį pagyrimą iš Ontario provincijos premjero Mike Harris. Šio leidinio didelė dalis bus išversta į lietuvių kalbą antrojo "Lithuanian Business Directory" puslapiuose. Tikimasi jį išleisti 1996 metų pradžioje. Asmenys ir firmos, norintys reklamuotis žinyne, prašomi kreiptis į redakciją: Joanna Bickus, 61 Elm Grove Ave., Unit 204, Toronto, Ont. M6K 2J2; telefonas 416 533-8471, fakso nr. 416 533-8046.

PARDUODAMOS Leclerc staklės (counter balance), 45 inčų, 4 nyčių, su suolu, siūlų vijimo prietaisais, sienos mestuvais, skietais, siūlais, knygomis. Skambinti telefonu 416 462-9039.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
"PUNIA"
Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: • sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapijos klebonas dėkoja sol. Antanui Kebliui, giedojusiam šventovėje vasaros metu.

Sol. Gina Čapkauskienė, montrealietė, 1995 m. rugpjūčio 18 d. turėjo sėkmingą koncertą Kennebunkporte, uždarant Ateitininkų savaitę. Pirmoje koncerto dalyje buvo lietuvių kompozitorių kūriniai, antroje – tarptautiniai. Iš viso buvo padainuota aštuoniolika muzikos kūrinių. Akompanavo dr. Saulius E. Cibas.

Bernardo ir Anastasia (Damantzis) Žemaitaičių dukrelė pakrikštyta Alyssa–Stephanie vardais. Catherine (Kušleika) ir Robert Lapierre dukrelė – Sonia–Loukia vardais.

"The Gazette" rugsėjo 3 d. laidoje įdėjo didelę spalvotą redaktorių nuotrauką ir ilgą straipsnį apie Montrealyje leidžiamą kultūros žurnalą "Vice Versus". Vienas redaktorių yra lietuvis Rene Akstinas. Žurnalas laidžiamas trimis kalbomis, bet daugiausia anglų kalba. Kita dalis užimta prancūzų ir šiek tiek italų kalbomis. Žurnalas gyvuoja jau dvylika metų ir išeina keturis kartus per metus. Iki šiol buvo platinamas tik Montrealyje. Nuo šio rugsėjo mėnesio žurnalas bus platinamas Toronte ir Niujorke, nes jo turinys apima ne tik Montrealio kultūrinį gyvenimą.

B.S.

40 LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų.
Naujos kainos nuo š.m. balandžio 15 d. – $5.10 už kg plius $10 pristatymas.
VASAROS LAIKOTARPIU MES PRIIMAME SIUNTINIUS TIK VIENĄ TREČIADIENĮ PER MĖNESĮ.
Nuo š.m. gegužės 31 d. mes priimame siuntinius šiomis dienomis: **birželio 28, liepos 26, rugpjūčio 30 nuo 9 v.r. iki 6 v.v.**
Nuo rugsėjo 6 d. siuntiniai bus priimami įprasta tvarka kas savaitę.
MONTREALYJE **1450 DE SEVE LASALLE, QUE.**
937-9898 **SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS**
Vytas Gruodis Jr.

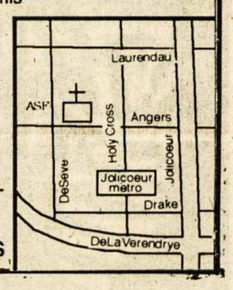

LIETUVA LAUKIA PARAMOS
Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.
AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.
Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:
TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

BALTIC CONSTRUCTION
Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūsių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • nuosavybių priežiūra. • **18 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas • Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.**

ELEKTRIKAS iš Lietuvos maloniai prašo tautiečius padėti jam surasti bet kokį darbą: gali dirbti namų statyboje, dažyti namus, atlikti remonto bei namų ūkio darbus, padėti seniems žmonėms ar dirbti žemės ūkyje. Skambinti Antanui tel. 416 767-6354.

VARTOTI DRABUŽIAI
• eksportui į Lietuvą urmu nuo **18** centų (JAV) už svarą 20 ir 40 pėdų talpintuvais arba tonomis
• **mažmeninė kaina** 90 centų (kan.) už svarą, mažiausiai 100 svarų.
Skambinti **Richard**
905 629-8386

IEŠKAU nerūkančios auklės 5 dienom per savaitę prižiūrėti 2 vaikus (2 metų ir 8 mėnesių) Kipling ir Eglinton gatvių rajone. Skambinti tel. 416 614-2294.

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)